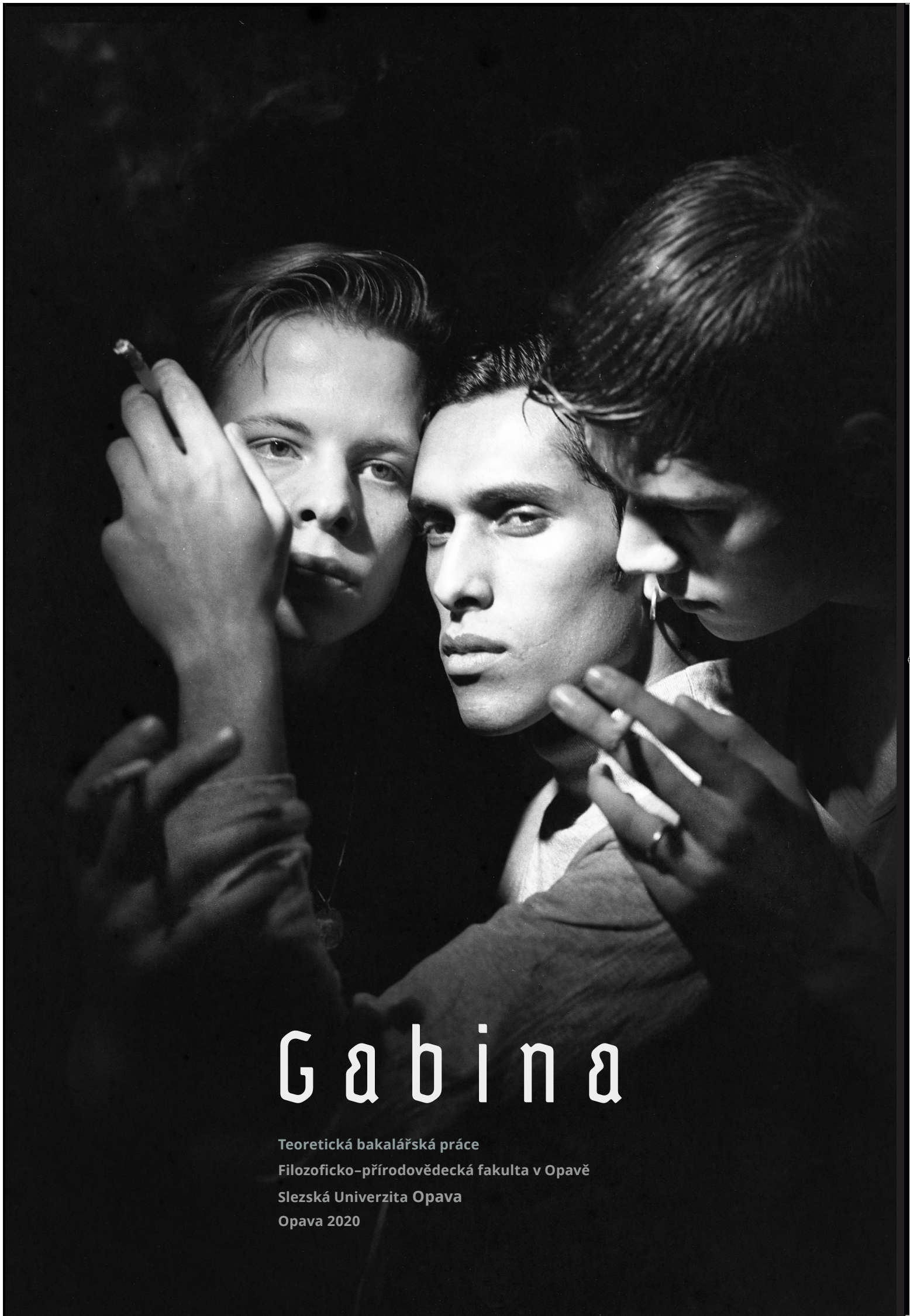

Ivana Šestáková

GABINA

G a b i n a

Teoretická bakalářská práce
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Slezská Univerzita Opava
Opava 2020

GABINA FÁROVÁ

Ivana Šestáková

TEORETICKÁ BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

OBOR: Tvůrčí fotografie

VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE: doc. Mgr. MgA. Tomáš Pospěch, Ph.D

OPONENT: MgA. Vladimír Kiva Novotný

Slezská univerzita Opava

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Opava 2020

ABSTRAKT

Ve své teoretické bakalářské práci představuji profesní i soukromý život současné české fotografky Gabiny Fárové. Zasazené v kontextu dobových i uměleckých souvislostí. V průběhu necelých čtyřiceti let autorčiny tvorby nebyla vydaná žádná ucelená publikace podobného rozsahu. Většinu informací čerpám z našich společných rozhovorů se samotnou autorkou.

ABSTRACT

In my theoretical bachelor's thesis I present the professional and private life of the contemporary Czech photographer Gabina Fárová. The context of this publication sets Gabina's art works against the historical events. During less than forty years of the author's work, no comprehensive publication of a similar scope has been published. I draw from interviewing the author herself.

KLÍČOVÁ SLOVA

Gabina Fárová, Anna Fárová, Libor Fára, Agentura Radost, časopis Post, Slovenská nová Vlna.

KEY WORDS

Gabina Fárová, Anna Fárová, Libor Fára, Radost Agency, Post Magazine, Slovak New Wave.

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2019/2020

Zadávající ústav:	Institut tvůrčí fotografie
Studentka:	Ivana Šestáková
UČO:	44395
Program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Obor:	Tvůrčí fotografie
Téma práce:	T: Gabina Fárová
Téma práce anglicky:	T: Gabina Fárová
Zadání:	Ve své teoretické bakalářské práci představuji profesní i soukromý život současné české fotografky Gabiny Fárové. Zasazené v kontextu dobových i uměleckých souvislostí. V průběhu necelých čtyřiceti let autorčiny tvorby nebyla vydaná žádná ucelená publikace podobného rozsahu. Většinu informací čerpám z našich společných rozhovorů se samotnou autorkou.
Literatura:	Fárová, Anna: Dvě tváře. Torst, Praha, 2009. Fárová, Anna: A pásly by se tam ovce. Torst, Praha, 2010. Fárová, Gabina: Žena - obraz - akt, prostorová metafora. Spolek Třiatřicet, město Čáslav a Dusíkovo Divadlo, 2018. Fárová, Gabina: Kaleidoskop. Galerie Fronta, Praha, 2002. Fárová, Gabina: Třídy. Gill, Praha, 1993. Fárová, Gabina: Manévry. Torst, Praha, 2008. Sontag, Susan: O fotografii. Paseka, Praha, 2002. Berger, John: Způsoby vidění. Labyrint, Praha, 2016.
Vedoucí práce:	doc. Mgr. Tomáš Pospěch, Ph.D.
Datum zadání práce:	2. 4. 2020

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze citované zdroje, které uvádím v bibliografických odkazech.

SOUHLAS SE ZVEŘEJNĚNÍM

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na internetových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří především Gabině za příjemné společně strávené chvíle plné inspirujícího povídání nejen o fotografování, ale i o životě. Dále chci moc poděkovat doc. ak. mal. Otakaru Karlasovi za jeho velkou pomoc při tvorbě grafických úprav. Jaroslavovi Hercíkovi za velmi vytříbenou editorskou činnost. A v neposlední řadě doc. Mgr. MgA. Tomáši Pospěchovi za odborné vedení a veškeré cenné rady.

© 2020 Ivana Šestáková
ITF FPF Slezské univerzity v Opavě

V Opavě, 28. 7. 2020
Ivana Šestáková

OBSAH

ÚVOD	05
1. DĚTSTVÍ	
1.1 Kořeny	07
1.2 Rodina	09
1.3 Bertramka	11
1.4 Arles	13
1.5 Sřední grafická škola	14
1.6 New York	18
2. DOSPĚLOST	
2.1 Družstvo Fotografia	19
2.2 FAMU	21
2.3 Slovenská nová vlna	22
2.4 Irwing Penn/ Helmut Newton	24
2.5 Revoluce	26
2.6 AgenturaA Radost/ Časopis POST	28
3. TVORBA	
3.1 Tvorba na volné noze	30
3.2 Současnost	34
3.3 Shrnutí tvorby	36
3.4 Úvod do volné tvorby	37
3.5 Volná tvorba	38
3.6 Zakázková tvorba	70
ZÁVĚR	83
4. KAPITOLA	
Přílohy	84
Gabina v datech	90
Přehled výstav	91
Sbírky, cykly, publikace, samizdaty	96
Katalogy	97
Seznam použité literatury	98
Knižní publikace, katalogy / volná tvorba/	99
Jmenný rejstřík	100

Snoubí- li se

touha tvořit s fascinací tělem

vznikne vizuální jazyk,

který ve svých fotografických obrazech

používá Gabina Fárová. . .

Se jmény velkých osobností české umělecké scény Anny a Libora Fárovými jsem se poprvé setkala asi před deseti lety v malebném městečku Slavonice. Kousek od sousední vesničky Maříž se nachází trojmezny hraniční kámen vyznačující bod vzájemného dotyku Rakouska, Čech a Moravy. Do Slavonic jsem začala jezdit na pozvání svého kamaráda, který se tehdy ve Slavonicích usadil. Samozřejmě jsem se do tohoto města okamžitě zamilovala. Neokouznilo mne jen místo samotné a jeho atmosféra, ale hlavně obyvatelé, se kterými jsem se časem seznámila. Byl horký letní večer a my jsme si u táborákového ohně užívali úžasnou prázdninovou atmosféru. Postupně se začali scházet hosté. Mezi nimi přišla pro mne dosud neznámá tvář. Přisedla si vysoká, štíhlá a křehká dívka. Podívala se mi do očí a představila se jako Ines Isabela Fárová Příbíková. Zeptala se, jak se jmenuji a jestli se může stát mou kamarádkou. Od té doby už proteklo spousty vody v řece, ale nás dvě nic od našeho přátelství neodradilo. Tehdy se psal rok 2010. Ve stejném roce zemřela babička Ines, historička umění a fotografie paní Anna Fárová. Když tak o tom přemýšlím, téma teoretické bakalářské práce jsem si vlastně nevybrala já, ale ono si už dávno vybralo mne.

Autoportrét, foto Gabina, rok 1999.

Zajímala jsem se o žijící osobnosti české fotografie. Také proto mi nebylo možné nechat bez povšimnutí úžasnou osobnost současné fotografie Gabinu Fárovou, dceru Anny a Libora Fárových. Gabina je fotografka, jejíž tvorba je silně ovlivněna kulturním a uměleckým prostředím, v němž vyrůstala. Dětství prožila mezi našimi předními fotografy, Josefem Sudkem, Dagmar Hochovou, Janem Svobodou, Josefem Koudelkou či Janem Saudkem. Na FAMU studovala pod vedením fenomenálního profesora Jána Šmoka. Mohla se tak společně se svými spolužáky „svézt“ na Slovenské nové vlně, jejíž velký příběh osmi slovenských chlapců, kteří prorazili v českém velkoměstě, se odehrával přímo před jejím zrakem. Měla neopakovatelnou možnost osobního setkání se vzory světové fotografie Irvingem Pennem a Helmutem Newtonem.

Ve své tvorbě postupně přešla od dokumentární fotografie k fotografii inscenované. Sama vzpomíná, že *„fotografování reality mě příliš neuspokojovalo, proto jsem si postupně začala vytvářet svou realitu“*. Stále je z Gabininých inscenovaných fotografií silně cítit dokumentární přístup. Podíváme-li se napříč pestrou volnou i zakázkovou tvorbou, uvidíme příběh zachycený v okamžiku. Do svých fotografií vkládá jasnou dějovou linku. Nepracuje s počítačem, ale s tradičními prostředky černobílé fotografie. Jejím nejoblíbenějším nástrojem je Hasselblad, kterým své múzy – ať jsou jimi ženy či muži – odívá do lichotivého světla a dramatických stínů. Práce vystavuje doma i v zahraničí a její dílo je zastoupeno v několika světových sbírkách.

Cílem této práce je podrobně zmapovat její dosavadní tvorbu a zasadit ji do dobových, uměleckých a rodinných souvislostí. Sama autorka doposud ucelenou publikaci podobného rozsahu nevydala. Bakalářskou práci jsem založila na osobním vyprávění s umělkyní a na práci s jejím systematicky zpracovaným archivem. Zásadním podnětem k této práci byla naše osobní setkání. Podařilo se mi otevřít dveře a nahlédnout do nitra fotografické tvorby této krásné a vnitřně bohaté ženy, která měla úžasnou a neopakovatelnou příležitost učit se osobně od velikánů české a světové fotografie. Děkuji Vám za tuto velkou zkušenost, paní Gabino.

1.1 DĚTSTVÍ /kořeny/

Všechno to začalo v Praze na Spořilově, kde oba rodiče Gabiny, Libor Fára a Anna Šafránková, vyrůstali a také se v tamější sokolovně při promítání filmu seznámili. Když Anna Šafránková potkala Libora Fára a uviděla jeho obraz *Dvě tváře* (*Deux visages*), pomyslela si: „*Ten bych chtěla mít a jeho autora taky.*“¹ Oba, propojeni vzájemnou láskou, sdíleli společný smysl života, jímž je nutnost tvořit, objevovat, tvrdě pracovat a jít si za svým cílem. Ve své tvorbě se doplňovali. Byl to právě Libor Fára, který svou ženu Annu Fárovou přivedl k fotografickému médiu. Podrobně je sledovali v časopise *Life*, chodil jim ze Spojených států, díky ambasadorovi Miloši Šafránkovi, otci Anny. Zrovna dílo Henri Cartier-Bressonna, jmenovitě fotografie *Place l'Europe* a *Kardinál Pacelli na Montmartru* v Paříži rok 1938, okouzlo Libora do té míry, že o nich diskutoval jako o obrazech. *Cartier-Bresson fotografování přirovnával ke střelbě lukem, aby charakterizoval potřebnou soustředěnost.*² Tento motiv se nepřetržitě vine jeho celoživotním dílem: vnímání síly okamžiku.

V té době byla fotografie neprozkoumaným světem, v němž se ovšem Anna dokázala zorientovat a nastolit řád a pravidla tak, aby dokázala pomáhat v interpretaci fotografie nejen svému širokému okolí, ale i samotným fotografům u nás i v zahraničí.

Gabina Fárová se narodila 1. dubna roku 1963 v Praze jako druhé dítě v rodině. Společně se svou o dva roky starší sestrou Isabelou vyrůstaly prvních pět let ve vinohradském ateliéru v ulici Anny Letenské č. 17. Byl to velký prosklený ateliér o velikosti 54 metrů čtverečních, které se měnily podle potřeby z pracovny na dětský pokoj nebo společenský prostor, v předsíni byla kuchyňka. Společná toaleta byla na chodbě, o kterou se dělily tři malířské ateliéry. Až později, v roce 1968, dostavěli Fárovi půdní byt, který měli hned naproti ateliéru. Jako vzpomínka na okupaci zůstalo sklo ve dveřích prostřelené zbloudilou kulkou vystřelenou na budovu rozhlasu. V přilehlém dětském pokoji byly rozstřílené i skříně a v nich plyšové medvídci.

V ateliéru pracoval tatínek, pan Libor Fára, narozený 12. září 1925 v Praze, který si získal věhlas jako výrazný český malíř, grafik, sochař, typograf, scénograf, kostýmní výtvarník a pedagog. Za války patřil k okruhu Spořilovských surrealistů (Zbyněk Havlíček, Rudolf Altschul, Robert Kalivoda) a od roku 1945 studoval VŠUP v ateliéru Emila Filly a Františka Muziky. Roku 1953 nastoupil jako aranžér divadla E. F. Buriana, kde se seznámil s architektem Nývlttem. Ten mu přenechal ateliér na Vinohradech, v němž Gabina vyrůstala. Od konce 50. let se pak intenzívně zabýval typografií. V letech 1973 až 74 působil jako pedagog na FAMU a později se až do své smrti (3. 3. 1988) věnoval volné tvorbě. Rodiče Libora Fára pocházeli z Prahy. Otec byl státní úředník se silným vztahem k přírodě, matka Jana Hana Zdenka Vilma Ludmila Hrušková absolvovala gymnázium a byla žačkou Alice Masarykové. Zabývala se operním zpěvem a hrou na klavír. Pro Fárův příklon k surrealismu měl ale zásadní význam jeho dědeček Vilém Hruška, malíř autodidakt a amatérský loutkař. („*Dědeček – muž mého mládí. Věci které dělal, byly tak absurdní...*“).

¹ FÁROVÁ, Gabina, *Mučedníci Lásky*, pátek Lidové Noviny, příloha, s.8

² FÁROVÁ, Anna: *A pásly by se tam ovce*. VYD. 2. Praha: TORST, 2010, s. 76

Gabina s tatínkem, foto rodinný archív, rok 1967.

Gabina se svým tatínkem, foto Henri Cartier Bresson, rok 1966.

Gabina, foto Dagmar Hochová, rok 1967.

V pracovně za stolem sedávala maminka Gabiny, paní Anna Fárová, překladatelka a historička umění se specializací na fotografii. Uspořádala mnoho autorských fotografických výstav a vydávala knihy českým i světovým fotografům u nás i v zahraničí. Mimo jiné je autorkou vůbec první monografie o Henri Cartier-Bressonovi, další monografie o Františku Drtikolovi, a také pořadatelkou díla Josefa Sudka. Anna Fárová ve své knize napsala: „*Nesmírně mě lákalo fotografické autorství, nejenom fotka jako taková, ale kdo je jejím autorem. Jaký je jeho styl nebo názor. Čím se fotograf může autorsky definovat a projevovat.*“³ Přátelila se a úzce spolupracovala s řadou fotografů, například s Henri Cartier Bressonem, Cornellem Capou, Marcem Riboudem, Inge Morathovou, Elliottem Erwitem a jinými.

Anna Fárová se narodila 1. června v roce 1928 v Paříži. Její otec Miloš Šafránek působil jako diplomat a stal se sekčním šéfem ministerstva zahraničních věcí. Přátelil se s Františkem Tichým a s Bohuslavem Martinů, k Josefu Sudkovi bral svou dceru Annu k poslechu hudby. Maminka Anny, Annette Moussu Šafránková, byla Francouzka a žila střídavě v Česku, ve Francii a v Americe. Živila se jako učitelka. Se svou dcerou Annou Fárovou až do své smrti mluvila pouze francouzsky, třebaže uměla velmi dobře česky.

Manželé Šafránkovi spolu žili jen krátce, otec se od rodiny záhy odstěhoval. Anna vyrůstala se svou matkou v Paříži a později se přestěhovala do Prahy. Krátké období strávila v nové rodině svého tatínka, kde se jí však moc nedařilo. Přestěhovala se tedy ke svým milovaným tetičkám, které jí vytvořily řád a rodinné zázemí ve svém domku na Spořilově. Tady Anna prožila své pozdní dětství až k dospělosti.

Gabina se narodila v šedesátém třetím roce. Její maminka si o šedesátých letech poznamenala: „*Šedesátá léta zkratkovitě nazývám cesta k ráji. Byla pak drsně přerušena, ale jednou tady byla. Bylo to velice krásné období, poznamenané také hippiesáctvím, novou muzikou, jezdili sem zahraniční básníci, jako král majálesu Allen Ginsberg, americký básník a jedna z vůdčích osobností beatnické generace. Americký výtvarník Robert Rauschenberg a hudební skladatel Luigi Nono. Fungovala poetická vinárna Viola, v níž se četly básně. Byl to čas nabitý možnostmi. Na okupaci a na to, co po ní následovalo, jsme vůbec nebyli připraveni. Vycházely knihy, otvíral se svět. A my jsme si bláhově mysleli, že to půjde do nekonečna*“.⁴

„*Dětství jsem strávila mimo jiné v prostředí divadla na Zábradlí a Činoherního klubu, v němž její tatínek pracoval a také navrhl emblémy obou divadel. Díky herci Jiřímu Hrzánovi získal tatínek hájenku uprostřed jehličnatých lesů v obci Klášter. Hájenka se stala srdeční záležitostí celé rodiny. Chalupu tatínek navrhl, přestavil a zařídil v severském stylu, k němuž přičichl při divadelním zájezdu do Norska.*“⁵ Zde začala roku 1972 celá rodina trávit společně s přáteli svůj volný čas a letní prázdniny.

³ FÁROVÁ, Anna: *A pásly by se tam ovce*. VYD. 2. Praha: TORST, 2010, s. 94

⁴ FÁROVÁ, Anna: *A pásly by se tam ovce*. VYD. 2. Praha: TORST, 2010, s. 105

⁵ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 12. 11. 2019.

Rodina Fárových, rok 1965, foto Dagmar Hochová.

Gabina na Bertramce, rok 1978, foto Dana Vašátková.

Gabina se svou maminkou, cvičí jogu, rodinný archív.

Gabina, Anna, Isabela Fárové ve svém bytě na Vinohradech, rok 1977, foto Marc Riboud.

Gabina ve svých 21 letech, autor Lobo Kotek.

1.3 DĚTSTVÍ /Bertramka/

Ateliér Fárových navštěvovali spřátelení umělci Mikoláš Medek, Josef Istler a samozřejmě také fotografové. Jedním z nich byl Josef Koudelka, který je Gabininým kmotrem. Anna Fárová mu pomáhala třídit fotografický soubor Cikáni a jeho tvorbu vůbec. S Liborem Fárou Koudelka spolupracoval na časopisu Divadlo. Gabina vzpomíná: „*Chodila jsem od čtyř let do přípravy Národního divadla, abych se stala baletkou.*“⁶ Pro svou výšku však nebyla přijata, zato výtečně absolvovala rozdílové zkoušky pro přestup na základní školu s rozšířenou výukou cizích jazyků v Ostrovní ulici v Praze, kde se naučila francouzsky. Jazykovka byla kousek od Uměleckoprůmyslového muzea, kde vedla její maminka fotografické oddělení.

„Občas jsem se po škole v muzeu za maminkou zastavila. Společně jsme vyběhly pod střechu, kde působil muzejní fotograf Jan Svoboda. Naučil mě vkládat film do cívky tanku. Praktická ukázka zvětšování proběhla u fotografky Dáši Hochové, která řadu let pořizovala naše rodinné fotografie a kvůli tomu získala přezdívku „teta cvak.“⁷

⁶ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 13. 11. 2019.

⁷ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 13. 11. 2019.

Gabina, foto Ivan Pinkava, rok 1988.

Gabina, foto Tono Stano, rok 1986.

Gabina, foto Tono Stano, rok 1992.

Gabina, foto Jan Saudek, rok 1983.

Kromě vynikajících světelných podmínek v ateliéru a přímého uměleckého působení jejího otce měla na Gabinin umělecký vývoj zásadní vliv rovněž maminka. Právě ona jí k jedenáctým narozeninám věnovala první fotoaparát, Leica III C. Pořádila s ním svůj první snímek, portrét sestry Isabely v protisvětle.

V roce 1976 zemřel jeden z nejvýznamějších představitelů české fotografie Josef Sudek a paní Fárová požádala nositele Nobelovy ceny Jaroslava Seiferta o napsání nekrologu. Při té příležitosti vzala dceru s sebou a Gabina pořídila literátův portrét. Bylo to první focení portrétu.

S Josefem Sudkem se Gabina znala, maminka obě dcery k Sudečkovi brala když spolu chystali Sudkovu velikou retrospektivu k osmdesátinám v UPM. *„Při jednom setkání s Josefem Sudkem jsem si přinesla pár svých fotografií, které si mistr prohlédl a řekl “ Tebe to potkalo, fešando”. To byla veliká čest.“*⁸

Maminka přivedla obě své dcery k modelingu. Díky své přirozené kráse a vysoké postavě byly sestry Gabina i Isabela už jako dospívající dívky často zvány na modní přehlídky nazvané podle malebného prostředí Mozartovy Bertramky. Tam se Gabina postupně seznámila s předními českými návrhářkami. Začala s nimi spolupracovat jako modelka a posléze i jako fotografa.

V roce 1985 vzešla ze spolupráce výstava nazvaná *7x k módě*, jež se pořádala ve státním muzeu v Rakovníku a která představila práce šesti návrhářek a jejich fotografickou vizi od Gabiny. Plakát k výstavě navrhl a vytvořil tatínek Gabiny Libor Fára stejně jako i k další výstavě v Čáslavi v roce 1988. Velké zvětšeniny byly vzápětí vystavené ve Francii v galerii Manufacture des Tabac v Nancy.

Gabina byla modelkou fotografů Tona Stana, Jana Saudka, Ivana Pinkavy a Tarase Kuščynského. V té době pracovala jako externí manekýna pro ÚBOK. *„Široká veřejnost věděla, že se jedná o Ústav bytové a oděvní kultury. Lidé z výtvarných oborů, ale i laici, tuto zkratku znali. Vycházel časopis Žena a móda, pořádaly se výstavy i jiných oborů užitého umění jako byl (textil, nábytek, keramika, sklo). Ústav plnil funkci instituce pro zvelebování designu spotřebního zboží.“*⁹

⁹ <https://www.designcabinet.cz/ubok-praha-1959>

⁸ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 13. 11. 2019.

Plakát k výstavě v Čáslavi, autor Libor Fára, rok 1988.

Těsně před nástupem na střední školu v roce 1977 jela Gabina se svou starší sestrou Isabelou převzít čestné občanství města Arles na jihu Francie. Cenu udělilo město Arles jejich mamince Anně Fárové. Ve stejném roce Anna Fárová podepsala chartu 77. Byla na hodinu vypovězena z práce a následně jí byl odebrán řidičský průkaz a pro jistotu i pas. Jelikož nemohla vycestovat, poslala místo sebe obě své dcery, které vycestovaly na pozvání babičky, žijící v Nice. Pro Gabinu s Isabelou to byla cesta spojená s velkým dobrodružstvím. V Arles je přijal fotograf Lucien Clerque, který společně se spisovatelem Michelelem Turnierem a historikem Jeanem-Mauricem Rouquettem roku 1970 založili fotografický festival Recontres d'Arles.

Lucien sestry Isabelu a Gabinu u sebe ubytoval a uvedl na zahajovací garden party na které vedle sebe byli všichni známí fotografové Ralph Gibson, Ansel Adams, Gisele Freund, Elliotte Erwitte, Marc Riboud. Po několika festivalových dnech v Arles odvezl sestry do svého Provensálského domu Henri Cartier Bresson, kde trávily léto jeho žena fotografka Martine Franck a dcera Mélanie. Po krásném společném víkendů uprostřed levandulových polí společně odjeli do Paříže, k fotografovi Marc Riboudovi členovi Magna a dlouholetému příteli Anny Fárové.

„V Paříži jsme navštívily bývalou editorku Magna Nicole Clarence, momentálně zaměstnanou v ELLE a když nás poznala domluvila focení pro časopis hned na příští den. Jedna z fotografií pak zdobila dvoustranu francouzského vydání ELLE a později vyšla na titulu japonského vydání ELLE.“¹⁰

¹⁰ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 12. 11. 2019.

Elliott Erwitte se Susan Ringo, foto Gabina, rok 1977.

Henri Cartier Bresson za psacím stolem ve své pracovně, foto Gabina, rok 1977.

Henri Cartier Bresson se svou dcerou Mélanie, foto Gabina, rok 1977.

Dvoustrana francouzského vydání ELLE, dvojportrét sester Isabel a Gabiny Fárových, rok 1977.

V letech 1978 až 1982 Gabina studovala obor fotografie u pana učitele Stanislava Boloňského na Střední průmyslové škole grafické. Nádherná škola se nachází přímo pod Petřínem. Na škole působily opravdové osobnosti svých oborů. Bohumír Mráz přednášel dějiny výtvarné kultury svým osobitým stylem, jakoby se díval malířům přes rameno a věděl do podrobnosti o jejich životě. Pan učitel Boloňský své studenty vedl k perfektní řemeslné práci ve fotografickém ateliéru, který disponoval moderní technikou a dobře zařízenou fotokomorou. Zadání fotografických cvičení žákům umožnilo vyzkoušet si všechny rozmanité obory fotografie. Pro Gabinu byla určující zejména cvičení s modelem. K zadání ilustrace využila svou sestru, která pro ni pózovala nahá a na určité období zůstala její hlavní modelkou. Škola byla synonymem Malé Strany. V okolí se scházeli „viluzionisté“, skupina výtvarníků se vzájemně konfrontovanou vizí tvorby.

„Chodilo se na koncerty kapely Psí vojáci, ve které hrál Filip Topol. Gabina vzpomíná: *„Filipa jsem poznala na Hrádečku u Václava Havla, kde se konal kultovní koncert Pašije kapely Plastic People of the Universe. Václav Havel požádal mého otce, aby vytvořil scénu. Táta vzal štětec a namaloval vápnem bílou souvislou čáru kolem celé stodoly, kde se koncert odehrával. Potom do prostoru zavěsil lana řetězy a různé kovové předměty ze kterých poskládal objekty. Odpoledne před koncertem jsme byly s Betynou Landovskou na procházce v polích a v kukuřici. Schovaná hlídka STB nás dvě malé holky zajistila a převezla do Semil, kde s námi začal výslech. Neměli uvnitř Hrádečku zvědy, tak se zoufale snažili získat jakékoliv informace o průběhu akce. Moc jsme jim toho nepověděly a tak nás propustili hned jak se objevili naši rozhořčení rodiče.“*¹¹

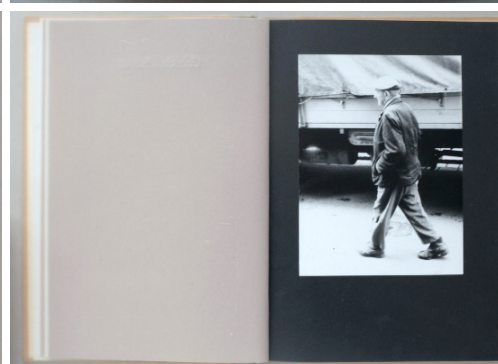
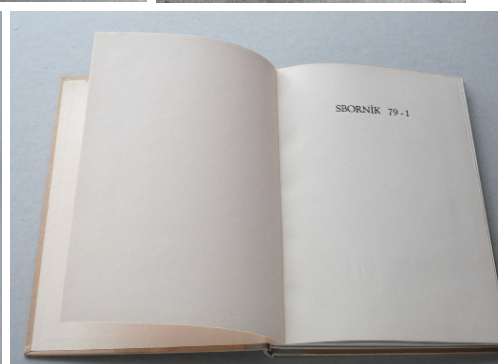
V roce 1979 vznikla první samizdatová publikace nazvaná **Sborník 79.1**, jež obsahovala Gabinin příspěvek. Rovněž uváděl strojopisem rozmnoženou poezii a prózu Jáchyma Topola, Filipa Topola, Betynky Landovské, Martina Sochy, Davida Síse, Lukáše Marvana a Miloše Vacka. Také jednu originální grafiku od Marka Hrupého. Gabina v něm tehdy uvedla svůj první dokumentární soubor **„Samotáři.“** Zachycovala zde osamocené chodce, kteří bloumají městy v Jižních Čechách, v Praze a také ve Francii, kam jezdili za svou babičkou Annette Moussu – Šafránkovou. **Samotáři** vznikli v roce 1979, kdy byla Gabina obklopena fotografujícími dokumentaristy Dagmar Hochovou a Josefem Koudelkou.

Později začala spolupracovat na konceptuálních věcech s Viktorem Karlíkem a Markem Hrupým. Viluzionisté pořádali bytové výstavy. Ta první, v Nerudovce v domě Davida Síse, trvala jen pár hodin, než dorazila policie a výstavu zavřela. Další bytovou výstavu, která se konala v bytě Jáchyma Topola v ulici U Santošky, zahajoval poeta Vít Kremlička. Tentokrát práce visely celý víkend. Gabina ukázala konceptuální soubor aktů. A konceptuální věci vznikaly i nadále při spolupráci s Vítem Kremličkou na jeho samizdatové sbírce Oblouk, napsanou pod pseudonymem Heřman Křemenáč.

¹¹ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 12. 11. 2019.

1.5 DĚTSTVÍ /střední grafická škola/

Soubor *Samotáři*, foto Gabina, soubor začal vznikat v roce 1976.
Sborník 79.1, byl vytvořen z originálních prací v deseti exemplářích, foto Gabina, rok 1979.

S Viktorem Karlíkem a Markem Hrupým vytvořila sérii originálních fotografií pro další samizdatový sborník *Violit s přílohou Luncheon meat*. Ze samizdatových sborníků se pod vedením Viktora Karlíka vyvinul časopis *Revolver Revue*. Gabininy fotografie byly použité pro celé jedno porevoluční číslo „*Revolverky*“. „*V době, kdy jsem nastoupila na střední školu, tatínek mi ve svém ateliéru zbudoval fotokomoru, neboť školní fotokomory byly neustále vytížené. Takto jsem mohla zpracovávat zvětšeniny doma a poslouchat při tom jazzovou hudbu, kterou otec nechával hrát z gramofonu celé dny.*“¹² Z vyhozených fotek školního cvičení s názvem Autoportrét její otec Libor Fára vytvořil sérii koláží nazvaných *Gabona*.

Na policích v ateliéru byly vystaveny jeho práce a pod oknem byl rukavičkářský ponk, na něm vznikaly veškeré grafické úpravy. Stůl byl po každé práci okamžitě uklizen a pomůcky vyrovnány do pravého úhlu. K manipulaci s rozpracovanými kolážemi sloužila dřevěná deska na kozách. V ateliéru Gabina pracovala i po tatínkově smrti, a to až do roku 2002, než jej definitivně opustila. Gabina o sobě říká, že vyrostla v modelovaném světle na sever orientovaného klasického ateliéru, v němž před jejíma očima tvořil její otec. Byl to právě on, kdo jí dal nejvíce inspirace. Hluboce do sebe vtiskla tvůrčí proces svého otce a ten ji svým silným výtvarným rukopisem ovlivnil na celý život. „*Libor Fára - muž odvážného činu, svérázného gesta, které má v sobě vždy jakési tajemné obsahy, tak jako jeho výtvarná díla, napohled studená, chladná, někdy až formalistní, ale ve skutečnosti vždy vyjadřující jakési nedefinovatelné významy. Takové vyzařování bylo cítit ze všeho, co Libor dělal.*“¹³

Gabina měla už od základní školy pocit, jakési nezařaditelnosti v českých školách. Rodiče své dcery vychovávali jako výjimečné osobnosti. Babička žila v Nice, bratrance v Anglii a pestrá společnost výtvarníků, jazzmanů a vůbec celý životní přístup byl jiný. Oba rodiče jezdili na pracovní cesty do zahraničí, odkud svým dcerám vozili oblečení, které vyčnívalo z vsudy přítomné šedohnědé doby. Snad také proto se Gabina cítila ve viluzionistické společnosti jako ryba ve vodě. Sešli se podobně smýšlející lidé, kteří společně dospívali, tvořili a měli z toho radost. Scházeli se v Malostranské kavárně. Byla to doba tzv. bytové kultury, protipólu oficiální socialistické kultury produkované režimem. Ten vzdor byl důležitý a rozhodující. Mladý člověk neměl možnost vystavovat své práce na oficiálních místech. Jediná fotografická výstavní síň byla Fotochema, kde Gabina vystavovala na společné výstavě žáků SPŠG. Ještě ani na začátku střední školy Gabina neměla ambice zabývat se ve svém životě fotografií. Vstoupila však do světa fotografie s takovou přirozenou lehkostí, že se to stalo.

Společně se spolužákem ze střední školy strhla ze stožáru Sovětskou vlajku, byla zadržena a držena v cele předběžného zadržení dlouhých 48 hodin, za což dostala trojku z chování a podmíněčné vyloučení ze školy. Kvůli tomuto činu Gabina vyfasovala nedoporučení na vysokou školu a byla tak nucena k vylepšení svého kádrového posudku. Musela jít někam pracovat.

¹² Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 13. 11. 2019.

¹³ Citace Prezidenta Václava Havla, archiv umělkyně.

1.5 DĚTSTVÍ /střední grafická škola/

Samizdatový sborník Violit s přílohou Luncheon meat. Fotografie otisků těla na chodníku, foto Gabina, rok 1981.
Samizdatový sborník Oblouk, konceptuální fotografie doplněné básněmi Víta Kremličky, foto Gabina, rok 1984.
Konceptuální soubor aktů z bytové výstavy konané v bytě Jáchyma Topola, foto Gabina, rok 1980.
Bytová výstava, foto Gabina, rok 1980.
Plakát k výstavě 7x k modě, autor Libor Fára, rok 1985.

GABINA

17

„Než se tak stalo, čekala na mě cesta do New Yorku, kam jsem jela s hudebním publicistou, který domlouval s newyorskými rappery koncertní turné po Francii.“¹⁴

V čtvrti Soho, které je snad ještě stále centrem kultury plným malých galerií a umělců, byl byt, kde všichni bydleli a zároveň tam chodili rappři DST a Fap Five Fraddy zkoušet své nové věci. Boom rappové hudby udeřil naplno: Byl rok 1982 a projekty Grand Master Flash and The Furious Five trhaly žebříčky hitparád. New York byl posprejovaný graffiti, v každém vagónu metra kvůli tomu hlídal policajt. Na ulicích tančili kluci break dance. Jediné dvě turistické trasy Gabinu vedli do Guggenheimova muzea a k soše Svobody. Každý večer trávili na koncertě v Armagedonu, v Roxy, v Palace nebo v menších klubech, případně na zahájení výstavy nebo také na představení Living Theatre. „Život v New Yorku tepe a nikdy se nezastavuje.“ Návrat do Evropy tak působil jako úplné zmrznutí, obzvláště když Gabinu čekalo začlenění do pracovního procesu.

¹⁴ E-mailová korespondence mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 11.05. 2020.

Rapper DST, foto Gabina, rok 1982.

DST ukazuje plakát na svůj koncert, foto Gabina, rok 1982.

Hudební klub Armagedon, foto Gabina, rok 1982.

Roxy, foto Gabina, rok 1982.

New York, foto Gabina, rok 1982.

„Otec mi domluvil práci v oddělení reportáží družstva Fotografia v pasáži Černá růže. Ve družstvu jsem fotografovala v letech 1983 až 1985 na zakázku reportáže, svatby, pohřby a promoce. Těšila jsem se, že ze mě bude reportérka.“¹⁵ Samozřejmě se Gabinina představa práce fotoreportérky střetla s realitou, práce v komunálních službách družstva Fotografia a prvotní nadšení začalo chladnout. Člověk má vždy jiné představy, než jak se pak zadaří... V družstvu nešlo ani tak o kvalitu fotografie, jako o peníze, a fotograf dostával procenta. Správný reportér měl vyfotografovat svatbu na jeden a nikoli na pět filmů. Platil nepsaný manuál, jak úsporně vyfotografovat svatbu, aby se všechny stěžejní okamžiky svatebního obřadu vešly na 36 políček negativu. Svatby byly ceněné i z toho důvodu, že se fotografie předávaly svatebčanům ještě ten den, většinou na svatební hostině, kde byli již ovínění svatebčané, kteří v nadšení fotografa přepláceli, a nechyběla ani výslužka. Další doménovou scénérií družstva Fotografia byl veřejný prostor, například Hlavní nádraží, kde reportér zastavoval lidi a fotil skupinky, které odchytil bez objednávky – lidi z venkova, vojáčky na opuštětku, trempy, skupiny studentek a studentů a vlastně kohokoli, kdo neustál nátlak fotografa.

Jezdilo se i mimo Prahu na Brněnské veletrhy nebo do Českých Budějovic na výstavu Země živitelka. Zpočátku Gabina nejčastěji fotografovala pohřby. To byla práce na celý den, od prvního obřadu v 7:30 až do konce. A vzhledem k tomu, že některé smuteční slavnosti o fotografický záznam nestály, bylo hodně volného času na subjektivní zachycení prostředí krematoria. Na fotografování svateb, které bylo nejvýnosnější, mohla Gabina nastoupit až po řádném zaškolení. Bylo stanovené kolečko po jednotlivých obřadních síních s výjimkou Staroměstské radnice, kde působili stálí fotografové. Pořádaly se i speciální svatby, a to cikánské a světské, a ty za focení rozhodně stály.

Postupem času si prostřednictvím fotoaparátu začala vytvářet svůj vlastní svět tak, jak ho viděla jen ona sama. Fotografovala zákoutí, prázdnotu a morbiditu krematorií, všední život na ulicích, výlohy obchodů. Na podzim zemřel Leonid Brežněv a v celém Československu vznikl největší fotografický konceptuální počín, ovšem z pokynu Komunistické strany: umístění pietní fotografie zesnulého politika do každého výkladu. Týkalo se to všech bez výjimky: obchody, servisní provozovny, pošty, bankovní stánky. Co výklad, to originální pojetí.

¹⁵ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 12. 11. 2019.

2.1 DOSPĚLOST /Družstvo Fotografia/

Volná tvorba, Družstvo Fotografia, foto Gabina, rok 1983-1985.

Po dvou letech od ukončení střední školy se Gabině otevřely dveře do světa FAMU a mohla začít studovat na vysoké škole. V letech 1986 až 1990 Gabina navštěvuje Filmovou a televizní fakultu Akademie múzických umění v Praze, obor Umělecká fotografie. *„Byl to vsutku úspěšný ročník. „Mojimi spolužáky v ostatních oborech byli například Jan Svěrák, David Ondříček, Zdeněk Tyc, Andrea Sedláčková, Miro Gábor a další. V předrevolučním období bylo nutné vystudovat FAMU, aby jste mohli pracovat jako fotograf.“*¹⁶ Absolventi FAMU se automaticky stávali členy Českého fondu výtvarných umění. V praxi to znamenalo přisouzení statusu umělce ve svobodném povolání. Ačkoliv měla Gabina za sebou „Helichovku“ a hlavně velkou školu života ve světě fotografie pořád se bylo co učit.

Na škole byli opravdové osobnosti svých oborů profesor Pecák učil studenty řemeslo, tak aby byli všichni technicky zdatní. (Šimek) zasvěcoval své žáky do světa fotografických technik, jako například Sabatierův efekt a reyogramy neboli fotogramy. (Man Ray experimentoval s abstraktní fotografií, performancí a konceptuálním uměním.) Pak tu bylo nezapomenutelné cvičení tvář a tělo, které konzultoval Clifford Seidling v sedm hodin ráno v knihovně muzea UMPRUM. A vše vedl fenomenální prof. Ján Šmok. V roce 1960 na katedře FAMU vznikla z jeho iniciativy fotografická specializace a v roce 1975 prosadil založení samostatné katedry fotografie, kterou vedl až do roku 1987. Po něm se stal vedoucím katedry Jaroslav Rajzík. Studenti a pedagogové FAMU se setkávali v kavárně Slávie, kde se diskutovalo a rodily se nápady.

¹⁶ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

Večírek na FAMU, zleva Gabina, Robert Portel, Martin Polák a Ivan Vala, archiv umělkyně, rok 1988.
Vernisáž výstavy souboru *Praha je děvka*, FAMU uvedl Dr.Šmíd a doc.Rajzík, Tomki Němec, autor neznámý, rok 1989.
Tono Stano s Gabinou, foto Gabina, rok 1987.

V osmdesátých létech min. století se na katedře fotografie FAMU sešlo několik slovenských studentů, kteří svou tvorbou vnesli na fotografii nový pohled. Nejprve je už při středoškolských studiích, která strávili na středních grafických školách ovlivnili silné osobnosti slovenské fotografie Ivo Gil a Milota Havránková. Absolventi FAMU konce šedesátých let. „*V mnohom prekračoval rámeč tradičného vzťahu učitel - žiak. S mladými fotografmi trávila Milota čas i mimo priestorov školy - účastnili sa stretnutí so staršími autormi (Anton Sládek, Peter Breza)*“¹⁷ (představitelé inscenované fotografie sedmdesátých let). Následně se pod citlivým vedením prof. Jána Šmoka výrazně zapsali do dějin Československé fotografie pod názvem „Slovenská nová vlna“. Názvů této skupiny mladých fotografů vzniklo několik. Ustálila se však „značka“ Slovenská nová vlna, kterou je označil prof. Ján Šmok. Všech sedm studentů bylo přijato na katedru fotografie v rozpětí let 1980 až 1982: Jano Pavlík, Rudo Prekop, Tono Stano, Vasil Stanko, Miro Švolík, Kamil Varga a Peter Župník. Martin Štrba se jako jediný přihlásil na katedru kamery.

Jejich výjimečnost spočívá v tom, že se sešla nová uvolněná generace nadaných studentů, kteří do fotografie vnesli energii, hravost, nespoutanost a obrovskou kreativitu. Inspirací jim byly filmy i divadlo, výtvarné umění. Jejich inscenované fotografie na mě působí, jako by byly vystřiženy z filmu: zastavení kontinuálního děje, snapshot. „*V jejich pracích, kde se často objevovala nahá ženská i mužská těla, bylo méně nadosobní expresivity, secesního sladkopolu nebo složité symboliky všelidských problémů a více hravosti a sexu.*“¹⁸ Jeden z členů Slovenské nové vlny v současnosti uznávaný kameraman Martin Štrba, roku 2014 natočil dokument Vlna versus breh. Svým režisérským debutem nám odkryl svět mladých fotografů, jejich život, tvorbu a dobu, ve které se tzv. Slovenská nová vlna odehrávala. Tomáš Pospěch společně s Luciou Fišerovou vytvořili výstavní projekt a publikaci s názvem Slovenská nová vlna ve spolupráci s vydavatelstvím KANT v roce 2014.

„*Gabina se s představiteli Slovenské nové vlny na studiích FAMU téměř minula. Na katedru fotografie nastoupila v roce 1986 a tou dobu už měla většina z nich studium ukončeno nebo zrovna v témže roce končili, ale i přes to se dobře znali, společně se vídali a Gabina jim stála často modelem. Ačkoli byla její prvotní tvorba víceméně dokumentární, jí samotnou to vedlo k práci s lidským tělem, či portrétem. To jí bylo osudným, uvědomila si fascinaci nahým tělem.*“¹⁹ Anna Fárová byla kurátorkou výstavy s názvem „*Osm*“, kterou NOXU uvedla v galerii G4 v Chebu v roce 1995. Tam poprvé představila osm nejoriginálnějších reprezentantů české a slovenské novodobé fotografie, mezi nimiž byla Gabina a Ivan Pinkava.

¹⁷ FIŠEROVÁ, Lucia, Disertační práce, Moja kultura. *Slovenská nová vlna vo fotografii 80. rokov*. Zlín, 2016. str. 20

¹⁸ BIRGUS Vladimír, MLČOCH Jan. *Česká fotografie 20. století*. Praha: KANT, 2010. str. 257

¹⁹ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

Do katalogu napsala předmluvu uvedenou opět číslovkou. Zde je zkrácený text k výstavě: „Osm nejoriginálnějších reprezentantů české a slovenské novodobé fotografie se narodilo v letech 1959-1963. Tyto dnešní třicátníky lze už dnes označit za výrazné osobnosti generace, která se objevila z kraje let osmdesátých a navazující na tradici předválečných a válečných československých fotografů typu Františka Drtikola, Miroslava Háka, Karla Ludwiga a dalších. Těchto osm osobností vystupuje svými díly na poli publikačním i výstavním v prestižních souvislostech. Stali se tak už bezmála po patnácti letech součástí kulturního vědomí doma i v zahraničí. Dnes zde v galerii G4 v Chebu vystavují napoprvé společně a představují své poslední osobní výzkumy a projevy.“²⁰

„Osm osobností vystupuje od roku 1994 pod značkou „NOX“ nikoliv jako hnutí nebo jednotlivá skupina, nýbrž jako osm individualit...“²¹ Volnou tvorbu vybraných fotografů Slovenské nové vlny prezentují fotografiemi z archívu Gabiny. Na těchto fotografiích je samotná umělkyně vždy i ústředním motivem, jejich modelkou.

²⁰ FÁROVÁ ANNA, *Dvě tváře*. VYD. 1. Praha: Torst, 2009, s. 696

²¹ FÁROVÁ ANNA, *Dvě tváře*. VYD. 1. Praha: Torst, 2009, s. 697

Gabina, foto Petr Župník, rok 1988.

Gabina, foto Tono Stano, 1986.

Gabina, foto Rudo Prekop, rok 1988.

Gabina, foto Vasil Staňko, rok 1987.

Pozvánka k výstavě *Osm*, NOX, galerie G4, Cheb, 1995

V průběhu studií na FAMU, těsně po jaderné havárii v Černobyli, se Gabina seznámila s americkým fotografem Irvingem Pennem. Přilákala jej Praha a zejména rozsáhlá sbírka lebek, kostí a skeletů zvířat v Národním muzeu. O této sbírce se dozvěděl při cestě do Prahy, kterou absolvoval již v 60. letech. Od té doby toužil skelety zvířat fotografovat. Podařilo se mu to na své druhé cestě do Prahy, kterou podnikl se svou ženou Lisou Fonssagrives roku 1986. Anna Fárová mu pomohla vše zorganizovat a zprostředkovat. Lebky zvířat fotografoval na bílém pozadí přímo v muzeu velkoformátovou kamerou. Zkoušky volal u Dušana Šimánka v moderní a dobře vybavené foto-komoře, kterou Dušan sám vybudoval. Nebyla daleko od muzea. Ještě měli pomocníka Jiřího Poláčka. Na závěr pobytu Irving celou skupinu svých pražských pomocníků včetně Gabiny, vyfotografoval na schodišti žižkovského činžáku.

Sérii fotografií nazval *Cranium Architecture*. Fotografie nazvětšovaných lebek zvířat Penn předvedl na své velké retrospektivní výstavě v newyorském Muzeu moderního umění v letech 1988 až 1989. Gábina vzpomíná: „*Pro mě to byl velký zážitek pozorovat při práci tohoto velikána fotografie, který přitom působil velice tichým a skromným dojmem.*“²² Jeho kreativita, inovativní portréty, zátiší, móda, akty a experimenty s fotografickou technikou ho vedly na cestě za úžasnými projekty. Těch měl v té době za sebou už mnoho. Například uvedu: „*Intenzivní spolupráci s časopisy Vogue, Look a Snow. Procestoval se svým přenosným stanovým fotografickým studiem řadu zemí třetího světa: Benin, Nepál, Kamerun, Novou Guinea, Maroko. Na své farmě si postavil laboratoř, v níž pracoval na oživení dřívějších tiskových technik s platinovými a palladiovými slitinami. Uspořádal několik svých výstav, kde se tyto tisky objevují: roku 1975 výstava Cigarettes v newyorském Muzeu moderního umění, roku 1977 výstava Pouliční materiál v newyorském Metropolitním muzeu, roku 1982 výstava Archeologie v Marlborough Gallery v New Yorku. V roce 1980 pak vydává knihu s názvem Květiny.*“²³

„*O dva roky později přijíždí do Prahy slavný německo - australský fotograf Helmut Newton. Na objednávku časopisu Traveler fotí hlavní města Evropy. Je poprvé za železnou oponou a jeho pražským produkčním týmem je Gabina a Tono Stano, kteří mu jsou k ruce po celou dobu jeho pobytu. Gabina celý průběh Newtonova pobytu fotografovala z čehož vznikl dokument WALKING IN PRAGUE. Ten by i s dalšími fotografickými cykly Gabiny vystaven v roce 2019 v Muzeu Kampa na výstavě Helmut Newton in dialog.*“²⁴ (viz. výstava str. 34).

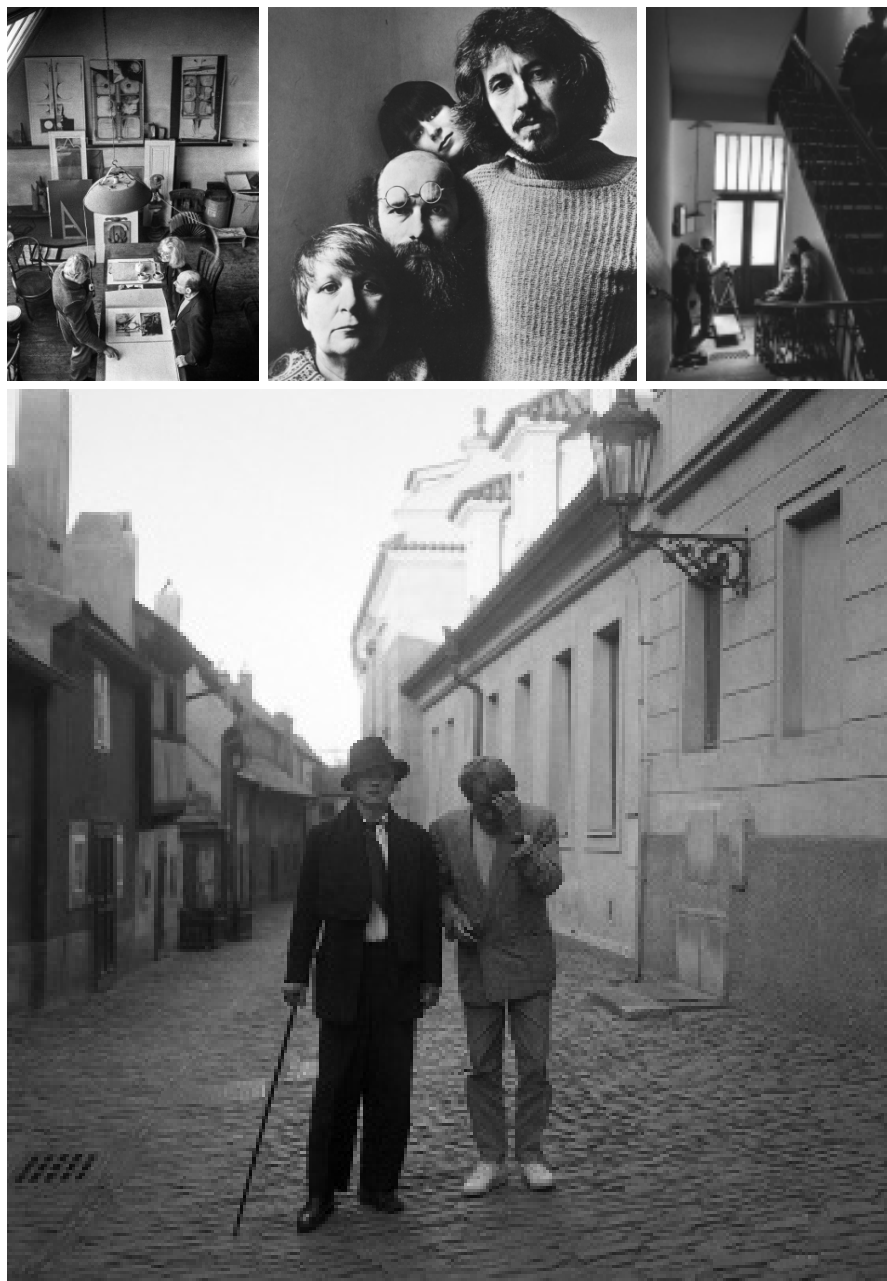
²² Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03.03.2020

²³ <https://irvingpenn.org/chronology>.

²⁴ E-mailová korespondence mezi autorkou BP a umělkyní, dne 11.05.2020

2.4 DOSPĚLOST /Irving Penn, Helmut Newton/

Ateliér Libora Fiáry /zleva Libor Fára, Irving Penn, Lisa Fonssagrives/, foto Gabina, rok 1986.
Anna Fárová, Gabina Fárová, Jiří Poláček a Dušan Šimánek na schodech v Kubelíkové ulici, foto Irving Penn, rok 1986.
Irving Penn, Anna Fárová, Jiří Poláček a Dušan Šimánek na schodech v Kubelíkové ulici, foto Gabina, rok 1986.
Dvojportrét Tono Stano s Helmutem Newtonem, foto Gabina, rok 1988.

Roku 1989 Gabina na FAMU dospěla k závěru 4. ročníku. V období revoluční studentské stávky probíhala v prostorách školy její absolventská výstava souboru s názvem *Praha je děvka*, která trvala čtyři měsíce. Za tu dobu prošlo budovou neuvěřitelné spousty lidí, dalo by se říci, že to byla nejnavštěvovanější Gabinina výstava.

17. listopad 1989 proběhla demonstrace, zakončená zásahem na Národní třídě. Na FAMU byla vyhlášena stávka protože tisk ani jiná media nespolupracovali, Gabina se s společně s Petrem Lukášem a Pavlem Nádvorníkem rozhodli zvětšovat fotografie ze zásahu. *„Vybrali jsme pět emočně nejsilnějších fotografií, naložili materiál ze skladu a jeli do komory k Luboši Kotkovi. Vzniklo tam prvních dvanáct set fotografií, které byly druhý den za půl hodiny rozebrané. Proto se provoz přesunul do budovy FAMU aby byly zvětšeniny hned k odběru. Petr Lukáš nazval komoru, kde se fotografie vyráběly továrna RADOST. Do zvětšování se zapojili Polák a Jasanský a to v barrandovských fotolaboratořích. Lukáš domluvil výrobu v družstvu Fotografia v Černé růži. Do konce týdne se sprodukovalo ve třech studentech na 80 tisíc fotografií.“*²⁵

Studenti napříč všemi obory pracovali na proinformovanosti občanů o aktuálním dění politické situace. Všichni včetně Gabiny množili obrazové materiály z čerstvě zachycených fotografií. Temné komory jely na plné obrátky, zvětšovalo se ve velkém. V průběhu převratu studenti sháněli fotky z demonstrací a ve dne v noci je kopírovali. Následně je posílali po celé republice, protože tisk mlčel a ani televize neinformovala. *„Těsně po revoluci oslovila Anna Fárová 200 profesionálních a amatérských fotografů a z dvou tisícovek vybraných fotografií, které vznikly v pěti dnech Sametové revoluce, uspořádala dne 5. 12. 1989 v Mánesu velkou výstavu na téma revoluce v Československu. Výstava vyvolala velký ohlas, denně ji navštěvovaly tři tisícovky osob. Za celou dobu trvání ji navštívilo 105 000 návštěvníků. Následně byla výstava zapůjčena do Vídně, kde byla na radnici doplněna o fotografie událostí na Slovensku. K těmto výstavám bylo publikováno portfolio Československý listopad 1989. První vydání bylo okamžitě rozebráno, druhé vyšlo k vídeňské výstavě.“*²⁶ Třetí poslední vyšlo pro Pražský Hrad jako reprezentace.

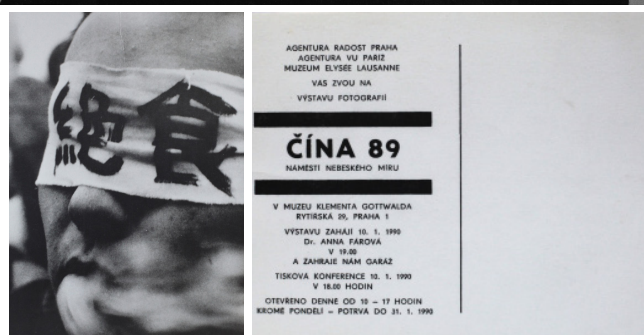
*„Výstava, kterou agentura Radost připravila v neuvěřitelné krátké lhůtě dvou dnů, byla ukázkou práce československých fotografů reflektující tuzemské celospolečenské události. Většina autorů byli studenti nebo absolventi FAMU, nechyběli však i mladí nadaní fotoreportéři. Projevila se vysoká kvalita dokumentární a reportážní fotografie, o jejíž existenci nebylo téměř potuchy a která se odhalila ve své síle a kvalitě právě v okamžiku, kdy jí bylo nejvíce potřeba k vytvoření trvalého svědectví.“*²⁷

Gabina své studium na FAMU ukončila jiným než řádným způsobem, ale nikdy toho nelitovala.

²⁵ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

²⁶ FÁROVÁ ANNA, Dvě tváře. VYD. 1. Praha: Torst, 2009, s. 738.

²⁷ FÁROVÁ ANNA, Dvě tváře. VYD. 1. Praha: Torst, 2009, s. 738.

Portrét Václava Havla, foto Gabina, rok 1990.
Pozvánka na výstavu, *Čína 89*, Náměstí Nebeského míru, rok 1990.

2.6 DOSPĚLOST /Agentura Radost, časopis POST/

Gabina stála u zrodu Agentury Radost. Agentura vznikla na akademické půdě FAMU, kde její členové nějaký čas pracovali bez jakékoliv podpory, ve stísněných podmínkách jedné malé učebny budovy FAMU. Oficiálně bylo zapsané družstvo Nezávislá studentská agentura Radost do podnikového rejstříku na přelomu roku 1989 pod číslem 40 a mělo statut nakladatelství.

„Zakladateli byli Petr Lukáš, Pavel Nádvorník, Andrea Malá, Gabina, Radovan Boček a Anna Fárová.

V čele fotografické agentury stála Gabina, která získávala pro fotografy zakázky přes agenturu Vu.“²⁸

„Agentura VU' l' Agence vznikla stejně jako stejnojmenná galerie, která plnila funkci výstavního prostoru agentury. Byla založena roku 1986, jejíž název odkazuje k historickému týdeníku Libération, vycházejícímu ve 20. a 30. letech minulého století, který jako jeden z prvních publikoval autorskou fotografii v přiměřené kvalitě. Galerie VU' se nachází v centru Paříže ve čtvrti Marais.“²⁹

Ředitel agentury Christian Caujolle, napsal Gabině úvodní text k souboru *Praha je děvka*.

²⁸ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

²⁹ <https://www.agencevu.com>

Čtyři obálky časopisu POST.

Portrét Václava Havla, foto Gabina, rok 1990.

Ivo Pospíšil, Pavel Nádvorník, Gabina, Anna Fárová, Petr Lukáš – agentura Radost, foto Ivan Lutterer, Jan Malý, Jiří Poláček, rok 1990.

*„Po pádu režimu vznikl veliký zájem pozorovat všechny změny, které se v Československu odehrávaly. Proto jsem představila Prezidentu Václavu Havlovi tři fotografie k podrobnému zmapování prvního volebního období. To se mělo završit formou knihy, k čemuž nakonec nedošlo.“*³⁰ V březnu vydala Radost třetí číslo časopisu POST. Na titulu byl portrét prezidenta Václava Havla od Gabiny a Tona Stana, pokračování titulu byla i dvoustrana portrétů disidentů nyní nových českých politiků.

Gabina měla vlastní dvoustranu fotografií pražských pamětihodností s textem Julia Zeyera. Anna Fárová připravila vzpomínku na Jaroslava Rosslera a Jana Svobodu. V tomto čísle POSTu vyšla upoutávka připravované výstavy Čína 89. Exkluzivní snímky z potlačení studentské demonstrace čínských studentů na náměstí Tchien-an-men poskytla agentura Vu. Výstava, kterou zahájil Joska Skalník za hudebního doprovodu skupiny Garáž v lednu 1990, se odehrála paradoxně v bývalém Muzeu Klementa Gottwalda v Rytířské ulici. Tuto budovu si Radost vyhlédla jako případné místo zbudování Muzea fotografie.

Později se agentura Radost přesunula na ulici Žitná 47 v Praze, kde měla oficiální sídlo. Agentura měla široký záběr. Vedle hudební produkce (s příchodem hudebního klubu Radost FX, začala agentura zajišťovat i část hudebního programu) a vydavatelství, zajišťovala aktivity spojené s fotografickou činností – pořádali výstavy nejen u nás, ale i v zahraničí a také naopak. Dováželi velké výstavy ze zahraničí k nám. Zakázky získávala od již zmiňované francouzské agentury Vu. Díky této spolupráci se jim podařilo získat exkluzivní snímky z potlačení studentské demonstrace čínských studentů na náměstí Tchien-an-men. Ze snímků uspořádali výše uvedenou velkou výstavu. Zaštiťovali i filmovou produkci. Začátkem února 1990 přijel do Prahy dalajláma na pozvání prezidenta Václava Havla. Z této mimořádné návštěvy vznikl díky agentuře a daru deseti krabic šestnácti milimetrového filmového materiálu dokumentární film Om. Režisérem filmu je David Ondříček a kameraman Martin Benc.

*„Časopis POST byl samozřejmě prioritou. Petr Lukáš s Pavlem Nádvorníkem jej začali vydávat před revolucí, jako studentský časopis, respektive přílohu Kavárny. Při realizaci 2.čísla přizvali ke spolupráci na článku Autoportrét o Františku Drtikolovi Stanislava Doležala a také Annu Fárovou a tato spolupráce pokračovala i nadále.“*³¹ POST se vyznačoval především svou velkorysostí k obrazovému materiálu a novým přístupem ke grafice. Časopis nevycházel dlouho. Vyšlo pouze osm čísel. Byl nadčasový a jediný svého druhu u nás. Obrazový i textový materiál zpracovávali Pavel Nádvorník a Petr Lukáš společně společně s Australanem Davidem Christoffem, který odešel ze společnosti Apple do grafického studia POSTu. Agentuře se podařilo získat jeden z prvních počítačů Macintosh, který byl na americký trh uveden v roce 1984. Bohužel časopis POST asi po roce vydávání zanikl kvůli nedostatku financí.

³⁰ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

³¹ E-mailová korespondence autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 15.07. 2020.

3.1 /Tvorba na volné noze/

„Gabina zakončila činnost v agentuře přibližně po roce a půl. Měla spoustu vlastních fotografických projektů a nechtěla ztrácet čas. Francouzský sběratel fotografie, oslovil Gabinu s nabídkou, že jí vytvoří vlastní webové stránky, které mimochodem stále existují.“³² Najdete je na webových stránkách (*viz. odkaz pod čarou*). To bylo u nás na konci devadesátých let cosi zcela nevídaného. Gabině se tak otevřely nové možnosti i hranice. V letech 1992 dostala příležitost vystavovat v galerii **Agnés B** v Paříži. Ve společnosti fotografů jako je Henri-Cartier Bresson, René Burri, Jacques Henri Lartique, Martine Franck, Raymond Depardon, André Kertész, Jeanloup Lousieff, Jean Dieuzaide a další. K výstavě vyšel katalog s názvem „**První fotka**“. Společně s Gabinou vystavovali vybraní fotografové poskládaní z celé Evropy. Každý z nich vystavoval svou tzv. první fotografii.

³² E-mailová korespondence autorkou BP a umělkyní, dne 15.07. 2020.

Fotografie sestry Izabely zachycena na fotoaparát Leica III C. Foto Gabina rok 1978.
Kniha vydaná k výstavě *Desire*, 1995.
Kniha k výstavě *První fotografie*, která byla uvedena v galerii Agnes B. v Paříži, rok 1992.

První webové stránky Gabiny - www.gabinaf.free.fr/Gabina/Accueil.htm

Gabina na výstavě uvedla fotografii sestry Isabely v protisvětle ateliéru. Ve stejném roce cestovala do Vídně a její fotografie vězňů cestovaly za oceán do galerie Andrea Rosen v New Yorku. Galerie Wuk ve Vídni uspořádala společnou výstav „*Bratrstvo*“, (Gabina, Ivan Pinkava) v a při té příležitosti galerie vyzvala Gabinu, aby vedla spolu s Peterem Župníkem workshop fotografie. „*Nebylo to poprvé, kdy se setkala pracovně s představitelem slovenské nové vlny. Rok předtím byla v Amsterdamu s Tonem Stanem na víkendové dílně v budově burzy Beurs van Berlage. Fotografové měli každý svůj ateliér a návštěvníci se mohli nechat od nich vyfotografovat za úplatu.*“³³

Devadesátá léta tomu napomohla. Vznikaly firmy, podnikalo se ve všech oborech. Fotografové měli ráj na zemi, boom reklamní fotografie, otvíraly se velká fotografická studia. A tak se stalo, že v roce 1992 Gabina vstoupila na neprozkoumanou půdu „volné nohy“. Od roku 1994 se stává členkou volného sdružení fotografů NOX, které dále tvořili Tono Stano, Vasil Stanko, Rudo Prekop, Kamil Varga, Peter Župník, Miro Švolík a Ivan Pinkava. Jedná se o šest představitelů slovenské novodobé fotografie, kteří byli součástí tzv. Slovenské nové vlny se kterými je Gabina často spojována právě díky jejich spolupráci v NOXU. Vyjma Ivana Pinkavy, který nebyl součástí osmi představitelů Slovenské nové vlny, ale na FAMU studoval ve stejných letech 1982–1986. Volné sdružení NOX organizovalo fotografické výstavy. Kurátorkou všech výstav byla Anna Fárová. První výstava NOXU byla v roce 1995 v Chebu v galerii G4 u Zbyňka Illka. „*Zbyňěk Illek se narodil 20. 3. 1954 v Mariánských Lázních. V roce 1977 studoval Pedagogickou fakulta v Plzni a v roce 1986 Institut tvůrčí fotografie v Opavě. Od roku 1977 byl pedagogem na ZŠ v Chebu. Již od roku 1982 metodikem pro fotografii, film a výtvarnictví OKS v Chebu a od roku 1985 ředitelem a kurátorem Galerie 4 v Chebu specializované na fotografii.*“³⁴

Odtud výstava putovala do Landau. V pořadí třetí výstava byla již o rok později v roce 1996 pod názvem Soudobá fotografie NOX uvedena v NG v paláci Kinských v Praze. V roce 1997 byla výstava naposled uvedena na zámku v Příbrami. Darek Votruba zastupoval sdružení a domlouval též samostatné výstavy, konkrétně pro Gabinu sjednal putovní výstavu fotografií tetování vězňů s názvem *Desire*, která byla ve Finsku v Nordic Arts Centre Helsinky, v Dánsku v galerii Luisiana, ve Švédsku v Billedgaleri v Bergenu a na Islandu v Listasafn. Darek Votruba Gabinu zastupoval pro komerční zakázky do roku 1997.

³³ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

³⁴ <https://www.galerie4.cz/autor/zbynek-illek>.

3.1 /Tvorba na volné noze/

Později se nechala Gabina zastoupit agentkou a právníčkou družstva Radost Andreou Smékalovou, která jí získávala reklamní zakázky. Společně zrealizovali několik reklamních kampaní včetně Linky bezpečí pro MarkBBDO a kontroverzní reklamy Eurotelu Leo Burnett.

Z dlouhodobého přátelství mezi rodinnou Fárovou a Jaroslavem Gillarem vznikla pro Gabinu nová zajímavá nabídka ilustrovat jeho divadelní hru *Tři ženy* a také účinkovat ve filmu *Faust* pro divadlo Ta Fantastika. Gabina vzpomíná: „Vzala jsem si na natáčení fotografický aparát a vznikla série *Faust*“.³⁵ Jaroslav Gillar je autorem operních libret, divadelních her a filmových scénářů a dále je členem Mezinárodního Pen-Klubu, Sociéte suisse des auteurs a Centre dramatique et musique Paris. V roce 1974 dostal zákaz umělecké činnosti a odešel do exilu ve Švýcarsku.³⁶ Po převratu v roce 1990 se vrátil zpět do Prahy. Svou spolupráci ukončili po několika projektech. Gabina vplula do fotografování módní fotografie už v roce 1986 a roku 1990 začala fotografovat módu na zakázku pro české návrhářky. Spolupracovala například s Liběnou Rochovou, Radkou Kupkovou a Hanou Havelkovou.

³⁵ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 03. 03. 2020.

³⁶ <https://www.gpart.cz/cs/repertoar/nase-osobnosti/gillar-jaroslav.shtml>

Modní fotografie z kolekce modní návrhářky Liběny Rochové, foto Gabina, rok 1995.

Kontroverzní reklama pro Eurotel, foto Gabina, rok 1995.

Pozvánky k výstavám - Libora Fára, v roce 2015 a Anny Fárové v roce 2018.

V roce 1991 natočila svůj první videoklip pro BMG ke skladbě Muchomůrky bílé pro Mejlu Hlavsu a skupinu Půlnoc . Následovaly ještě dva videoklipy pro kapelu Garáž a pro Dušana Vozáryho. Přišly nabídky fotografování různých kapel pro agenturu BMG. Postupně si Gabina energií sobě vlastní razila cestu se svým fotoaparátem.

V roce 1991 vytvořila soubor Cirkus Humberto, který se proslavil drezurou medvědů. Pod elegantním vedením paní Berouskové medvědi balancovali na balonu, šplhali po bradlech a jezdili na motorce. Drezuru psů a konferování zastávala překvapivě Gabinina spolužačka ze základní školy Viktorie.

*„Výměnou za fotografii na plátně jsem získala fotoaparát Hasselblad zakoupený ve výprodeji Nasa. První fotografie pořízené novým aparátem jsou Diva a Exhibice. Ten rok byl pro mě výjimečný také tím, že jsem poznala svého partnera Martina Šilhavého, uměleckého skláře s nímž mám dvě děti nejprve syna Matyáše, který se narodil v roce 1993 a stejně jako já vyrůstal první roky ve vinohradském atelieru. Za dva roky se mi narodila dcera Ida a s rodinou jsem se odstěhovala. Ateliér opět sloužil fotografování.“*³⁷ V červnu 1993 měla Gabina první výstavu Třídy v Chebu v galerii G4.

Zbyněk Illek, ředitel Chebské galerie G4 provozoval každý rok kromě výstav i několik workshopů. V roce 2000 vyzval Gabinu jako lektorku KontAkt foto do lázeňského domu v Mariánských Lázních. Čtyři půvabné modelky byly k dispozici fotografům, kteří využívali lázeňský prostor včetně sklepu ke ztvárnění své ideální představy aktu. Výstupem workshopu je výstava, na které se prezentuje i lektor. Gabina zachytila léčebné postupy včetně bahenní koupele a sérii nazvala Povinná relaxace.

Gabina musela ateliér opustit v roce 2002. Nový majitel domu se rozhodl přebudovat nebytové prostory na mezonetové byty. Vzápětí přišla zajímavá fotografická příležitost projekt **České ateliéry**. Je to soubor 71 portrétů českých výtvarníků pro knihu České ateliéry, vydanou roku 2005 vydavatelstvím ART CZ. Šestáho listopadu 2015 byla v Muzeu Kampa zahájena výstava Libora Fáry s názvem „**Rytmus**“, kterou uspořádala Gabina svému tatínkovi. O tři roky později uspořádala výstavu v Umělecko-průmyslovém muzeu i své mamince Anně Fárové k jejím nedožitým devadesátým narozeninám.

V současnosti Gabina nadále pokračuje ve své práci na zajímavých projektech. Podílela se na projektu **Štafeta**. Fotografovala portréty osobností spjatých s Chartou 77. Otočné kolo nesoucí texty včetně portrétů známých osobností bylo navrženo architektky Martinem Rajnišem a Oldřichem Sládekem. Konstrukci použili na více projektech. Naposled k 30. výročí Sametové revoluce. Součástí výstavy byly hovory na téma demokracie, odvahy, odporu vůči zvlí moci či současné situace. Výstavu pořádala organizace BUENA VISTA VINOHRAD, z.s, Na Václavském náměstí ve dnech 6.–24. 11. 2019.

³⁷ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha dne 03. 03. 2020.

I nadále se Gabina věnuje své volné tvorbě. Nejnovější je soubor Pozorování hvězd, který představuji v této práci v kontextu volné tvorby. Chci zde zmíni dvě zatím poslední velmi zajímavé výstavy.

V roce 2019 jsem navštívila samostatnou výstavu s názvem *Fotografie - Gabina Fárová*, umístěnou v krásném prostředí sýpky postavené v Uherském Brodě v roce 1862 hrabětem Albrechtem Graf von Kaunicem. V ní se nachází sídlo reklamní agentury Q studia. Sýpka prošla citlivou rekonstrukcí za níž v roce 2010 získala zvláštní ocenění Stavba roku.

Na výstavě jsem měla možnost prohlédnout si průřez tvorby z let devadesátých až po současnost v sériích Bohyně Diana, Povinná relaxace, Posouvání, Gabinetky nebo Pozorování hvězd. Vzpomínám si, že jsem chodila od jednoho obrazu k druhému pořád dokola. Snažila jsem se číst v obrazech, nasát jejich atmosféru a informace v co největší míře tak, abych si je co nejlépe zapamatovala a uchovala. Zpočátku jsem tápala, z fotografií jsem byla rozpačitá, pořádně jsem nevěděla co si o nich mám myslet. Ale v současné době, kdy jsem se svou prací téměř u konce, mi Gabina mnohé osvětlila (*viz. úvod do volné tvorby str. 37*).

Společná rozsáhlá výstava, kterou zmiňuji proběhla od 6 do 10 měsíce roku 2019 v Museu Kampa s názvem „*Helmut Newton in Dialogue. Móda a fikce. Výstava mapuje padesátileté období kariéry Německo - Australského fotografa Helmuta Newtona rozdělené do čtyř sekcí. Expozice také obsahuje práce jeho vrstevníků Irvinga Penna a Richarda Avedona. Vše uzavírá sekce nazvaná České stopy, kde je představen výběr z děl Tona Stana a Gabiny Fárové z přelomu osmdesátých a devadesátých let; Newton s nimi v roce 1988 spolupracoval na vzniku několika svých fotografií přímo v Praze.*“³⁸ Gabina Newtona v průběhu jeho pobytu v roce 1988 fotografovala, z čehož vznikl fotografický dokument *WALKING IN PRAGUE*.

V převážné většině své tvorby Gabina fotografie zpracovává klasickou metodou. Fotografuje na černobílé monochromatické filmy, které si sama vyvolává ručně, (negativ i pozitiv) za použití vyvolávací metody *C - 41*. Neoblečené ženy zvětšuje pomocí středoformátového nebo velkoformátového fotografického přístroje. Od roku 1992 používá čtvercový formát svého Hasselbladu, jež jí vyhovuje.

Negativy zvětšuje do velkých rozměrů konečného formátu, ty vypíná na sklo a následně paspartuje do klasických rámců pod sklo. Výjimkou tvoří soubor *Kaleidoskop. „Barevné fotografie jsem zvětšovala z filmů u Milana Bráta v Hronově a sérii sítotisků jsem realizovala v tiskárně, specializované na sítotisk (dnes již neexistuje). Vzniklo asi 20 barevných variant v malém počtu nejvíce 15 a nejméně 2 kusy od barevné variace.*“³⁹

Své fotografické dílo má Gabina zastoupeno ve sbírkách Českých, i zahraničních institucí ve Francii a Švýcarsku (*viz. podrobný přehled zastoupení ve sbírkách*). Fotografie je možné si zakoupit přímo na jejích prodejních výstavách nebo například přes portál *PRAGUE AUCTIONS*.

³⁸ E-mailová korespondence mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 01.08. 2020.

³⁹ <http://www.museumkampa.cz/vystava/helmutnewton/>

Samostatná výstava, *Fotografie - Gabina Fárová*, Uherský Brod, foto Ivana, rok 2019.
Společná výstava, *Helmut Newton in dialog*, Muzeum Kampa, foto Gabina, rok 2019.

3.3 /Shrnutí tvorby/

Gabina na své cestě fotografického vyjadřování prošla několika obdobími. Její prvotní tvorba je ovlivněna českými dokumentaristy Dagmar Hochovou a Josefem Koudelkou, se kterými se setkávala už od dětství. Snad možná i proto si myslela, že bude dokumentaristkou. To potvrzuje ve svém souboru Samotáři (*viz. str. 15, kde je soubor představen*). Na střední škole se díky Vilusionistům ocitla na půdě konceptuální fotografie, kterou tento autorský okruh používal k ilustracím svých sborníků, samizdatů a také v časopisu Revolver Revue (*obrazový materiál viz. str. 17*). Díky školním fotografickým cvičením se Gabina poprvé setkala s fotografováním nahého těla.

Po absolvování středoškolského studia Gabina začíná pracovat v družstvu Fotografia Čekalo ji každodenní fotografování zakázek z oblasti svateb, pohřbů, promocií a veletrhů. Při této práci nebyla vyžadována kreativita. Prioritou bylo přísné dodržování formálních podmínek, za jakých se musely společenské události fotografovat. Pro Gabinu byla tato zkušenost velkým vystřízlivěním a vytržením z dosavadních představ o práci fotografky.

Dva roky po absolvování střední školy byla Gabina přijata na FAMU. Tím se jí otevřely další velmi široké fotografické možnosti. Pod vedením Jána Šmoka se ocitá mezi osobnostmi svých oborů: Mráz, Šimek, Placák a Seidling. Ve své tvorbě ji silně ovlivnilo setkání s mistry fotografického světa Irvingem Pennem a Helmutem Newtonem. Díky tehdy nastupující silné generaci byla Gabina mezi spolužáky, z nichž si řada od té doby získala výrazné renomé. Společně s představiteli Slovenské nové vlny se nechala silně ovlivnit inscenovanou fotografií. To můžeme pozorovat zejména v jejím absolventském souboru Praha je Děvka (*viz. volná tvorba, str. 37*). Tento soubor byl v období Sametové revoluce po dobu několika měsíců vystaven v prostorách budovy FAMU. Období revoluční studentské stávkou v roce 1989 a lavina energie nekontrolovatelného dění dopomohla pětici mladých studentů k vytvoření agentury Radost. V té Gabina pracovala osmnáct měsíců na pozici produkční.

Začátkem devadesátých let ukončila činnost v agentuře, protože měla spoustu svých vlastních fotografických projektů a nadále si nemohla dovolit ztrácet čas všedními aspekty práce v agentuře. Postavila se proto i ve všedním smyslu na vlastní nohy. V té době jí je zprostředkovali agenti Darek Votruba a Andrea Smékalová. Druhy zakázek byly různorodé: Fotografovala módu, reklamu, hudební skupiny, točila videoklipy. Většinu času se její zakázková tvorba prolínala s vlastní volnou tvorbou. Do dnes pracuje jako fotografka na vlastních zakázkách včetně volné tvorby.

Ve své bakalářské práci představuji 10 souborů, které lze chápat jako průřez Gabininy volné tvorby. Seřadila jsem je chronologicky podle data vzniku. Texty k jednotlivým souborům pro Gabinu napsali významné osobnosti, například Anna Fárová, Jáchym Topol, Denis Brudna nebo Christian Caujolle. Proto jsem se nepokoušela vyjadřovat se k jednotlivým souborům ani je jakkoliv vysvětlovat. Použila jsem již napsané texty, které jsem stručně doplnila okolnostmi vzniku což podle mého názoru může být pro čtenáře této práce užitečné k pochopení vnitřního kontextu autorčina tvůrčího úsilí.

Oko Gabinina objektivu v těchto souborech míří především na téma ženy, aktu, nahého těla a intimity. Výjimkami jsou soubory s názvy Vězni z Valdic, Cirkus Humberto a Třídy. V nichž Gabina v příležitosti historického okamžiku odkrývá tabuizovaná témata společnosti postkomunistického Československa. Intimita vězňů a jejich tetování, homosexualita nebo svět cirkusu. Gabina odkrývá uzavřené sociální skupiny lidí přežívající na okraji společnosti.

Nabízí se otázka, je-li klíčovým motivem volné Gabininy tvorby skutečně žena, její nahota a intimita. Při prvním pohledu na fotografie by se mohlo zdát, že kladná odpověď je prostá jakýchkoli pochyb. Domnívám se však, že skutečnost je poněkud odlišná. Se stále rostoucí jistotou se domnívám, že Gabina nás nechává kochat se tím pohledem na krásné ženy, který není ženský, ale naopak hluboce mužský. Ostrým kaleidoskopem nekompromisně porcuje dokonalé ženské tělo na kusy. Třebaže má Gabina ke svým modelkám přátelský vztah a spolupracuje s nimi dlouhodobě, je v jejích fotografiích zřetelně patrný odstup a pozorovatelský chlad beze stop vzájemnosti a osudové blízkosti. Náznaky vzájemnosti a osudové blízkosti (osob na protějšících stranách fotoaparátu) Gabina do svých kompozic s nahými ženskými těly doplňuje až prostřednictvím neživých předmětů a fetišů. Používá gramofonové desky z pozůstalosti svého tatínka, lupy ze Sudkova ateliéru, divadelní rekvizity nebo hliněné vojáčky.

Neživé předměty takto zakomponované do obrazů tak promlouvají s intenzivnější intimitou než vlastní nahota modelek. Gabina vyjadřuje příběhy a emoce prostřednictvím předmětů kontrastujících s chladným odstupem ženských aktů. Fetišové úzce souvisí s její identitou a dětstvím. Jsou vyjádřením silného vztahu ke svým rodičům, jejího obdivu a úcty k nim.

Gabinina tvorba a zvolené médium fotografie tvoří významnou součást její identity v nekonečném dialogu s rodiči. Důležitou roli také hraje prostor a čas. Řeklo by se, že byla ve správnou dobu na správném místě. Od malička se pohybovala mezi elitou své doby. Je nositelkou velkého rodinného jména a to samo o sobě dává Gabině impuls soustavně budovat vlastní odpovědnost.

Absolventský soubor Praha je Děvka snímala Gabina na střední formát, širokoúhlým objektivem Takumar 55/3.5 na speciální černobílé filmy s citlivostí. 800ASA, vyvolání v lázni (C - 41). Fotografie jsou pohledem ze země a jsou dramaticky osvětlené bleskem. Soubor byl vystaven v roce 1989 v prostorách učebny a na schodišti FAMU, kde visel několik měsíců v období studentské stávky a již v březnu 89 francouzský kritik fotografie a zakladatel agentury Vu Christian Caujolle uveřejnil ukázkou ze souboru ve fotografickém časopise Cliché a doprovodil ji tímto textem:

„Praha ponořená do noci se mění v divadlo s dramatickými výjevy: černé povídky kafkaovského stylu nebo ilustrace pocitu nevolnosti. Odvážít se inscenovat znásilnění na schodech Národního Musea, pár kroků od Václavského náměstí, kde se obětoval Jan Palach, je přehnané a trochu šílené. Vytvořit souvislou sérii noční Prahy propojenou agresivními scénami s dramatickým osvětlením, zneuctěnými těly to chce odvalu. Za těmito příběhy je třeba vidět formu a vytrvalou vůli použít fotografii jen pro vymyšlení pohádek i když jsou černé a kafkaovské a mají nezlomnou vůli být dnešní a odkudkoli. Pod Kafkaovským zámkem křičí Gabina zastavte násilí. Je jí slyšet, protože se umí dívat a to je vzácné.“⁴⁰

Christian Caujolle /Clichés n°54 březen 1989/

⁴⁰ Text Christian Caujolle, vydán v časopisu Clichés n°54 rok 1989.

VOLNÁ TVORBA /Praha je děvka/

Fotografie ze souboru *Praha je děvka*, foto Gabina, rok 1989.

GABINA

39

VOLNÁ TVORBA /Praha je děvka/

Fotografie ze souboru *Praha je děvka*, foto Gabina, rok 1989.

GABINA

40

Fotografie ze souboru *Praha je děvka*, foto Gabina, rok 1989.

V březnu roku 1990 začaly ve věznicích nepokoje a Gabině se podařil domluvit vstup do věznice s nejvyšší ostrahou ve Valdicích, aby posbírala vzkazy vytetované do kůže vězňů. Soubor nazvala Klášter ve Valdicích.

„Vězňové se bouřili, zakládali požáry a odmítali pracovat. V kontextu tehdejšího živého politického dění bylo možné se do běžně nepřístupné věznice dostat na zvláštní povolení k návštěvě. Gabina se spojila s nezávislou tiskovou kanceláří, která vydávala časopis Respekt. Novináři zrovna pracovali na článku o Valdické věznici, což bylo nejtěžší vězení s ostrahou. Komplex budov původně vznikl jako klášter a ten byl nakonec přeměněn na fabriku, v níž vězni vyráběli šperky v nelidských podmínkách vězni pracovali v šedesáti stupňovém horku a dýchali azbestový prach. Proto začali se sebepoškozováním, aby už dál nemuseli v těchto těžkých podmínkách pracovat“⁴¹

Gabina se ve svém souboru zaměřila na muže s tetováním, které vězňům zdobilo tělo. Nechala ve věznici vyvěsit oznámení „Kdo má tetování a chce se nechat vyfotografovat, má jedinečnou možnost.“ Dopadlo to tak, že vězni měli o fotografování velký zájem. Přihlásili se i ti, kteří žádné tetování neměli. V jedné z cel si Gabina vytvořila „ateliér“ jak je možné vidět na fotografiích ze zákulisí pořízené Pavlem Nádvorníkem níže. Postavy svítila jedním ateliérovým zábleskovým světlem. Aby bylo pozadí celistvé, fotografovala vězně na posteli uvnitř cely. Z vězňů vykřesala Gabina úžasné modely zahalené pouze do svých vlastních pocitů a myšlenek zhmotněných do podoby obrazové ilustrace vytetované na vlastním těle.

⁴¹ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 12. 11. 2019.

Gabina fotografuje vězně v jedné z cel, foto Pavel Nádvorník, rok 1990.

VOLNÁ TVORBA /Klášter ve Valdicích/

Fotografie z cyklu *Valdických věžňů*, foto Gabina, rok 1990.

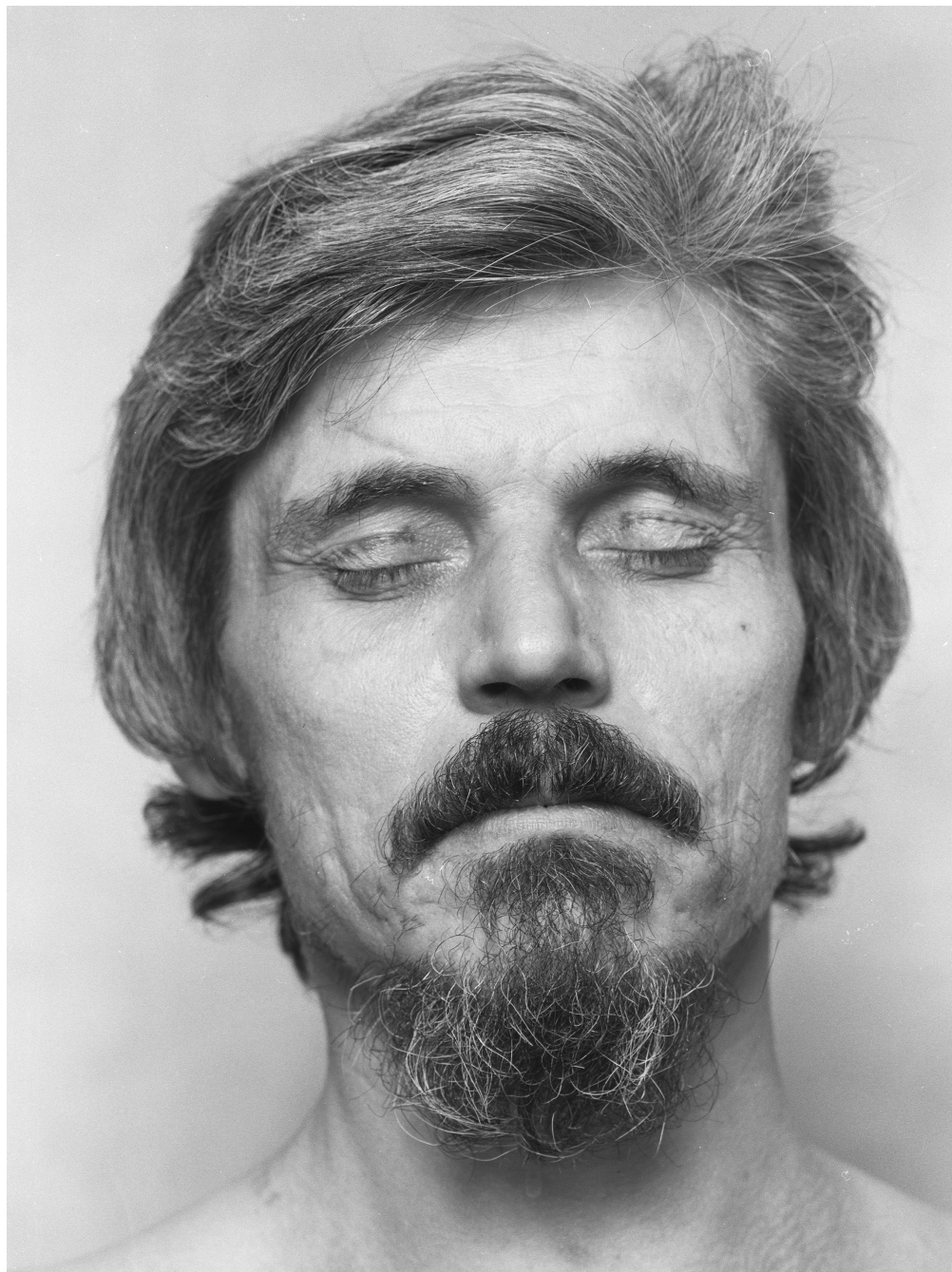
GABINA

43

VOLNÁ TVORBA /Klášter ve Valdicích/

Fotografie z cyklu *Valdických věžů*, foto Gabina, rok 1990.

GABINA

44

VOLNÁ TVORBA /Klášter ve Valdicích/

Fotografie z cyklu *Valdických věžů*, foto Gabina, rok 1990.

GABINA

45

VOLNÁ TVORBA /Klášter ve Valdicích/

Fotografie z cyklu *Valdických věžňů*, foto Gabina, rok 1990.

GABINA

46

VOLNÁ TVORBA /Klášter ve Valdicích/

Fotografie z cyklu *Valdických věžňů*, foto Gabina, rok 1990.

GABINA

47

Soubor Cirkus vznikl v roce 1991. Soubor Cirkus Humberto, který se proslavil drezurou medvědů. Pod elegantním vedením paní Berouskové medvědi balancovali na balónu, šplhali po bradlech a jezdili na motocyklu. „*Drezuru psů a konferování prováděla překvapivě Gabina spolužačka ze základní školy Viktorie.*“⁴² Na formát negativu 6x7cm zachytila Gabina dokumentární portréty určité sociální skupiny lidí, jimiž nás vtahuje do uzavřeného světa cirkusu v malých maringotkách. Vše se odehrávalo v blátivém, sychravém, podzimním počasí černobílého světa, který vše zkresluje. Téměř to vypadá jako bychom se ocitli v dávno minulém poválečném čase. Atmosféra vystihuje temnou dobu bezmoci. Artisté, klauni, a dravé šelmy vystupují na povrch. Pouze v přestrojení, s nacvičenými gesty uprostřed šapitó. Pulzují uvnitř, jsou živí, silní, vytrvalí, soustředění na výkon. Dobře utajený svět.

Vybrala jsem charakter dokumentárních portrétů lidí, kteří jsou zachyceni ve svém prostředí v přirozeném světle. Autorka neuchopuje toliko okamžik, který se odehraje ve vteřině. Zachycuje děj života, který voní a dýchá svou atmosférou.

⁴² Emailová korespondence mezi autorkou a umělkyní, dne 01. 08. 2020

Fotografie z cyklu *Cirkus Humberto*, foto Gabina, rok 1991.

VOLNÁ TVORBA /CIRKUS Humberto/

Fotografie z cyklu *Cirkus Humberto*, foto Gabina, rok 1991.

GABINA

49

Soubor Třídy vznikl v rozmezí let 1992 a 1993. Za použití jednoho filmového světla vznikla série, která je věnovaná třídám. Kromě fotografie s názvem Zlatuše je soubor postaven na mužských portrétech. Inscenované fotografie nás za pomoci kulís a stínů tvrdého světla uvádí do bizarního světa krásných mužů, kteří na nás působí svou křehkostí a zranitelností. Na obálce bakalářské práce je použita fotografie s názvem Přátelé ze souboru Třídy.

„Zde otiskované fragmenty jsou z jejího projektu Třídy, což znamená něco jako klasy seskupení, atd. A jsou demonstartivní ukázkou výše uvedených momentů v Gabinině životě a jejím fotografickém vývoji. Jsou zde vyfotografováni homosexuálové, kteří – a jak by tomu mohlo být jinak – patří do přátelského okruhu fotografky. Jsou to portréty, jejichž formální uspořádání podtrhuje spíše jednotlivou osobnost, než aby se přizpůsobovalo seriovému řešení. Zobrazení mladíci většinou v dramatickém osvětlení pózuji ve výrazových pozicích jako by toužili po tom, aby byli pozorováni. Tělesnost sice patří k tomuto temat, přesto zde působí odtahitě a vzdáleně. Nejdůležitější je tu gestický výraz. Jako žena má Gabina pravděpodobně jinou představu o “guys” než je běžně zavedeno. Její mládenci jsou sice vysoce zranitelní avšak přece nikoliv bolestínsky nebo komicky líbezně. Jako kontrapunkt je vytvořena fotografie Zlatuše - žena, kde je zřejmý intenzivní způsob života. V sebevědomé póze se pokouší tato “zlatá” osoba zkrotit svůj bujný horní rozsah a před zvědavými pohledy jej zdánlivě uchránit, ale marně...Gabina patří spolu s Ivanem Pinkavou /Photonews 2/94/, Tonem Stanem, Vasilem Stankem, Rudo Prekopem a dalšími ke generaci fotografů, kteří byli ve svém vývoji politickými změnami překvapeni a musí k nové situaci osobně i fotograficky zaujmout postavení. Jejich tvorba bude posuzována národně i mezinárodně a každý z nich musí nyní přihlížet k tomu jak se může prosazovat nejen individualitou ale i potřebnou kvalitou.“⁴³
Denis Brudna 4/1994

⁴³ Úryvek z textu Denise Brudny k souboru *Třídy*, celý text je uveden v příloze, rok 1994. (Osobní archiv umělkyně).

Pozvánka k výstavě *Třídy a Moře*, galerie Štěpánská 35, Praha, rok 1994.

„Gabina není vnější pozorovatel svých objektů, nevidí je jako něco co je mimo ní, co by se mohlo sociologicky, psychoanalyticky a dokumentárně pitvat. Své téma povyšuje do roviny estetické konstrukce a samozřejmého přijetí. Nikoliv deklasování a popis marginálnosti, nýbrž zhodnocení výlučné jedinečnosti a zušlechtěné zvláštnosti do stavu krásy. Vyhrocení kontrastu černé a bílé, vržený stín jako součást kompoziční stavby, hra siluety na ploše světla, nebo stín detailu jako zdroj výrazu. Dověšení představy modelů k jejich absolutní výrazové a gestické expresi, předvádění tajemství a setkání s nevšedními zjevy přicházejících z articipiální zony jako nositelů jiné poezie vržené do obrazového světa stejně artifičního. Prostředky k tomu zvolené jsou adekvátní. Modely hrají se svou fotografkou společnou partii směřující k totálnímu souladu.“⁴⁴

Anna Fárová /03/1993/

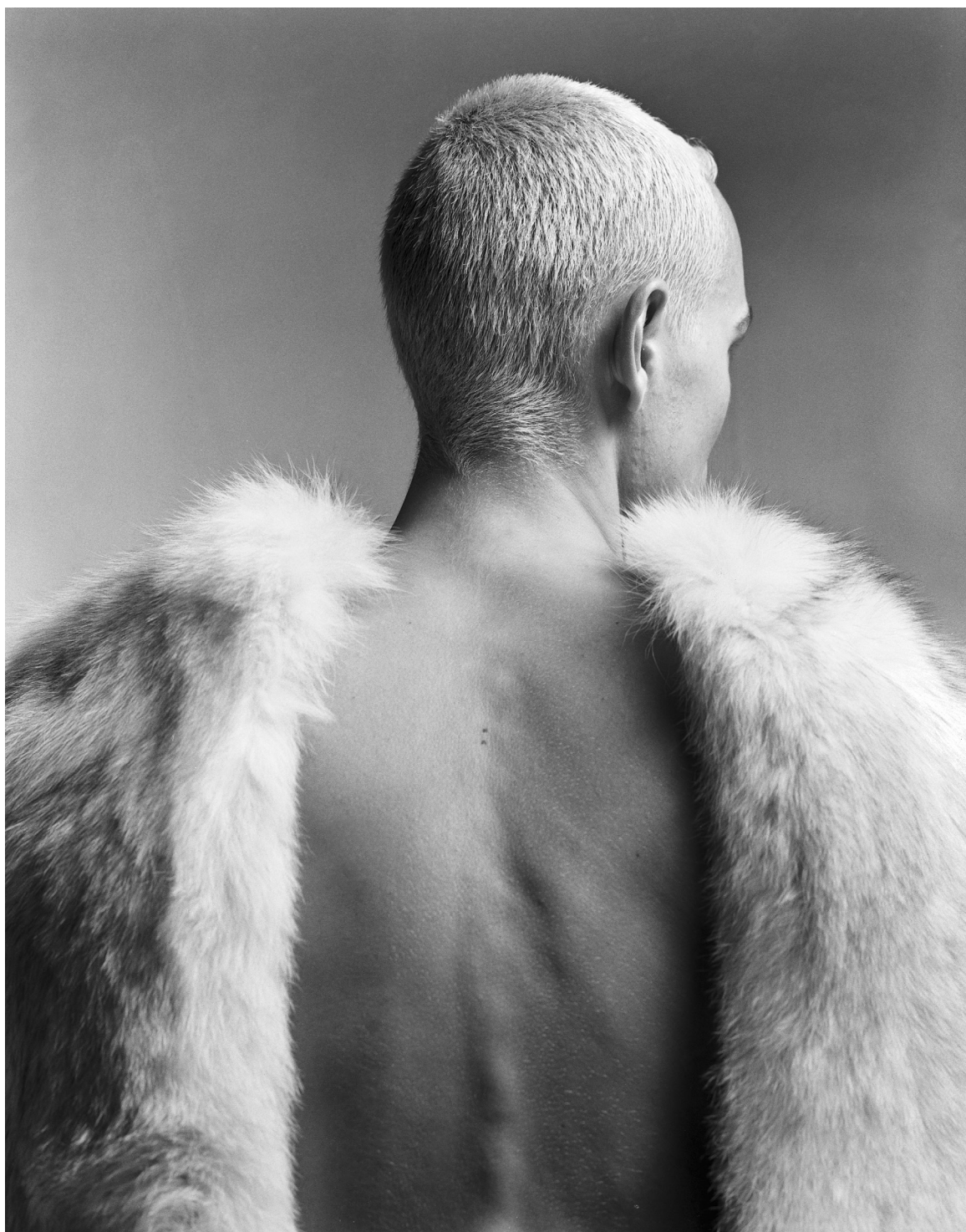
Třídy - Gabina není vnější pozorovatel svých objektů, nevidí je jako něco co je mimo ní, co by se mohlo sociologicky, psychoanalyticky a dokumentárně pitvat. Své téma povyšuje do roviny estetické konstrukce a samozřejmého přijetí. Nikoliv deklasování a popis marginálnosti, nýbrž zhodnocení výlučné jedinečnosti a zušlechtěné zvláštnosti do stavu krásy. Vyhrocení kontrastu černé a bílé, vržený stín jako součást kompoziční stavby, hra siluety na ploše světla nebo stín detailu jako zdroj ~~výrazu~~ ^{výrazu}. Dověšení představy modelů k jejich absolutní výrazové a gestické expresi, předvádění tajemství ~~a setkání s~~ ^{a setkání s} nevšedními ~~zjevy~~ ^{zjevy} přicházejících z artifiční zony jako nositelů jiné ~~poezie~~ ^{poezie} vržené do obrazového světa stejně artifičního. Prostředky k tomu zvolené jsou adekvátní. Modely hrají se svou fotografkou společnou partii směřující k totálnímu souladu.

Duben 93 Anna Fárová

⁴⁴ Originál rukopisu textu Anny Fárové k souboru *Třídy*, rok 1993. (Osobní archiv umělkyně).

VOLNÁ TVORBA /Třídy/

Martin, soubor Třídy, foto Gabina, rok 1992/1993.

GABINA

52

VOLNÁ TVORBA /Třídy/

Opálek a lištička, soubor Třídy, foto Gabina, rok 1992/1993.

GABINA

53

VOLNÁ TVORBA /Třídy/

Filmový trik, foto Gabina, soubor Třídy, rok 1993.

GABINA

54

VOLNÁ TVORBA /Třídy/

Torzo, soubor Třídy, foto Gabina, rok 1992/1993.

GABINA

55

Gabinetky jsou nejdéle fotografovaným souborem. Začal vznikat v roce 1993, poslední fotografie v tomto souboru byla pořízena v roce 2001.

„GABINETKY se slovní hříčkou v názvu - jsou rozsáhlým souborem fotografických obrazů, které jsou zamýšleny jednotlivě, každý sám za sebe, s vlastním názvem, ale fungující také dobře společně.

Vznikly kolem roku 1993 po narození prvního dítěte jako zpozornělý a prohloubený pohled na nejbližší okolí. Odrážejí Gabinino spojení se vším, co bezprostředně žije a co ji vizuálně oslovuje.

Používá kameru Magnolu s velkým negativem a osvětlení filmovým spotem. Jako první vytvořila studie zapomenutých kulis Pavla Nováka ve svém atelieru.

K tomu přibyly květiny, různé předměty v bytě, konstrukce železničního mostu spatřená při procházce s dětmi. Postupně se přidala i dřívější temata jako tváře a akty.

Malá etuda Dědictví inspirovaná předměty z rodinných pozůstalostí je poslední z Gabinetek.“⁴⁵

Anna Fárová

⁴⁵ Text Anny Fárové k souboru *Gabinetky*. (Osobní archiv umělkyně).

VOLNÁ TVORBA /Gabinetky/

Akt z cyklu Gabinetky, foto Gabina rok 1997.
Stvoření ženy, z cyklu Gabinetky, foto Gabina rok 1997.

GABINA

57

VOLNÁ TVORBA /Gabinetky/

Puntik, z cyklu *Gabinetky*, foto Gabina rok 1993.
Žena, z cyklu *Gabinetky*, foto Gabina rok 1992.

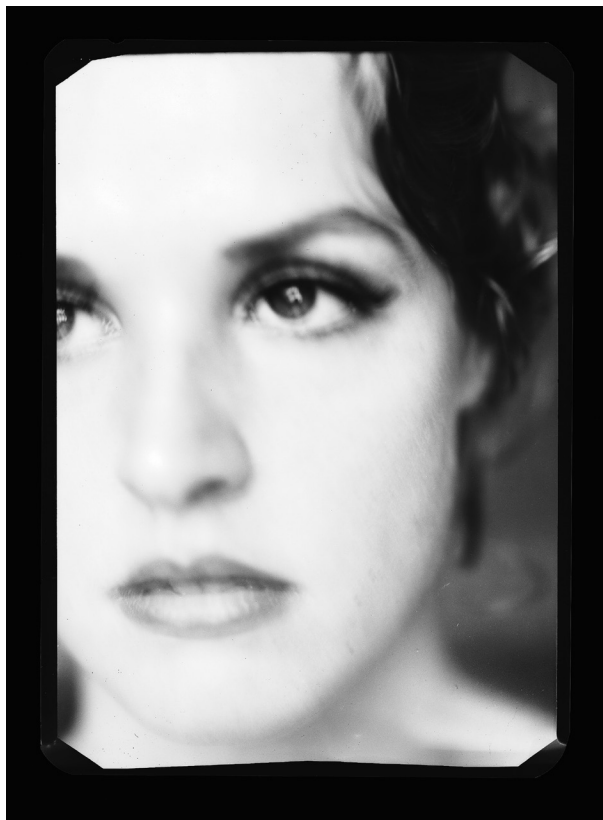
GABINA

58

VOLNÁ TVORBA /Gabinetky/

Ontario, z cyklu *Gabinetky*, foto Gabina rok 1997.
Meditace, z cyklu *Gabinetky*, foto Gabina rok 2001.

GABINA

59

Soubor Kolotoč „naskoč si a už se toč“ vznikl roku 1999. Gabina vyhledává místa sugestivních výpovědí. V Praze na Letné objevila kolotoč s úžasnou atmosférou. Kolotoč zde stojí už dlouhá léta. Podařilo se jí spojit s paní Františkou, která je jedinou žijící příbuznou tvůrce kolotoče. Paní Františka Gabině dovolila kolotoč s neuvěřitelným příběhem vyfotografovat. Pán, který kolotoč vytvořil, miloval koně a vlastnil velká stáda. Rozhodl se, že postaví kolotoč. Nejistíme, co přesně jej k tomu vedlo, ale udělal to dost bizarním způsobem. Vytvořil si ze dřeva kopie svých nejmilejších koní, porazil je, stáhl a jejich kůže za tepla natáhl na dřevěné formy. Nově vytvořené „kolotočové“ koně pojmenoval původními jmény svých koňů - Hnědka, Flora a Honzík. *„Gábina vnímá tento silně surrealistický příběh v kontextu svého dětství, k němuž se vrací obloukem do intimní roviny svého tvůrčího úsilí.“*⁴⁶

Společně se sestrou Isabelou, která vytváří objekty z keramiky, uspořádaly společnou výstavu s názvem Isabela Fárová a Gabina Fárová. Gabina vystavovala fotografický soubor Kolotoč, zatímco Isabela svá torza koní z kolorované keramiky. Tuto výstavu uspořádala galeristka Iva Nesvadbová v galerii Gambit roku 2000.

⁴⁶ E-mailová korespondence mezi autorkou BP a umělkyní dne 01.08. 2020.

Soubor *Kolotoč*, foto Gabina, rok 1999.

Isabela Fárová

Gabina Fárová

GALERIE gambit

Isabela Fárová & Gabina Fárová

Soubor *Kolotoč*, foto Gabina, rok 1999.
Pozvánka na společnou výstavu sester Gabiny a Isabely, galerie Gambit, rok 2000.

Soubor Kaleidoskop vznikl v letech 2000–2002. Gabinu odmalička fascinoval kaleidoskop. Sama jich má několik ve své sbírce. Proto ji napadlo nechat si zkonstruovat speciální kaleidoskop na formát svého Hasselbladu. Svou představu se jí podařilo zrealizovat. Kaleidoskop byl na světě. Zkonstruován byl tak, aby stačil na technické nároky fotografie. Po mnoha pokusech o fotografování v různých prostředích a světelných podmínkách zjistila, že nejlépe vyznívají snímky modelek fotografovaných v ateliéru, s umělým světlem a na jednoduchém čistém pozadí. Dva roky svým fotoaparátem vytvářela za pomoci kaleidoskopu kosmologické diagramy, neboli mandaly. „*Najednou se vynořily nové obrazy a já zaplesala: Konečně abstrakce! Tíhnu k ní celý život.*“⁴⁷ Gabinu napadlo, že by ráda své mandaly popsala slovy, ale řekla si, že fotky jsou obrazy, na které se díváme, a není třeba je za každou cenu interpretovat. Při stěhování ateliéru se speciální kaleidoskop poškodil natolik, že už s ním nebylo možné dál fotografovat. Tím se uzavřela etapa abstraktního souboru kaleidoskop. Na své 40.narozeniny Gabina celý soubor vystavila v prostorách dnes již neexistující galerie Fronta. V

katalogu vydaném k výstavě se stejným názvem *Kaleidoskop* je text Anny Fárové z něhož uvádím úryvek. (celý text je vložen v přílohách):

„Kaleidoskop může být jedním pohledem ze spoustou úhlů pozorování. V dětské hračce zrcadla odrážejí proměnlivou skladbu barevných střípků, ale nevejde se do nich člověk ani žádný pohled ven. Kaleidoskop se točí kolem svého hermeticky uzavřeného světa, je to svět hry o tisíci možnostech. Nápad dívat se kaleidoskopem na lidi a sestavit z nich obrazy vznikl u Gabiny v roce 2000. Na jaře 2001 ho uvedla na Interkameře s použitím digitální kamery a malým kaleidoskopem. Po této zkušenosti si dala zkonstruovat velký kaleidoskop a přiznává už zde klasickou fotografickou techniku s čistým čtvercovým negativem Hasselbladu v černobílém i souběžně barevném podání. Barva musí však mít jemnou tonalitu připomínající staré kolorované fotografie, aby byla abstraktní a nikdy naturalistická. Také modely musí mít krásu mimo čas a dobu.

Několik pokusů vynést kaleidoskop do exteriéru potvrdilo, že venkovní prostor s mnoha dalšími elementy a přirozeným světlem tříští pozornost a odpoutává ji od lidské postavy, na níž se těžko soustřeďuje a základní představa pak uniká. Proto je celá finální série vytvořená v interiéru Fárova ateliéru s exaktním světlem umělého osvětlení. Jde tedy o záznam detailů lidského těla v ornamentu a neutrálním prostoru tak, aby vznikly abstraktní obrazy naplněné konkrétními detaily osob, ke kterým má fotografka vztah. Jsou to často přítelkyně, se kterými pracuje dlouho a které jsou nasměřované na její nekonvenční akce a kreace, dokáží se přizpůsobit, spolupracovat a přijmout ideu, že z jejich podoby se stanou černobílé nebo barevné střípky neobvyklého kaleidoskopického obrazu.“⁴⁸

⁴⁷ Časopis Dobré světlo, rozhovor s Gabinou, rok 2003

⁴⁸ Katalog k výstavě *Gabina - Kaleidoskop*, text Anna Fárová, Galerie Fronta, rok 2003.

*Nejdelší vzdálenosti
urazí člověk v nejkratším čase
nechává nejdelší vzdálenost za sebou
a staví tak všechno
na nejmenší vzdálenost před sebe...*

*co leží v nedohlednu
může nám být blízké
malá vzdálenost není
ještě blízkost
velká vzdálenost není
ještě dálka*

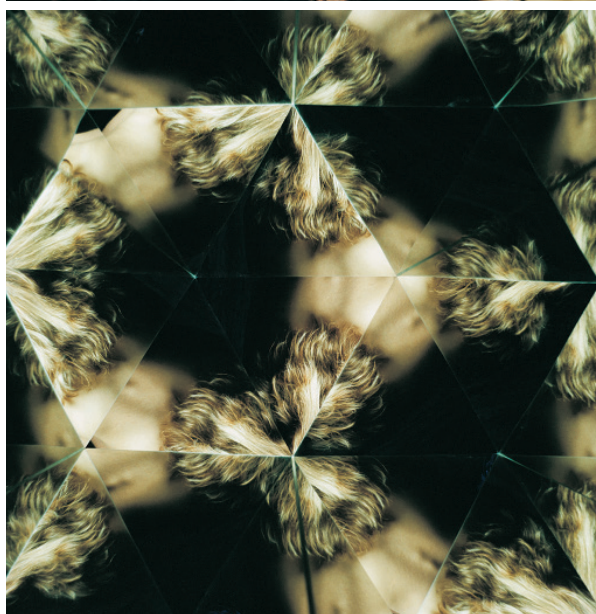
Martin Heidegger, motto z Fárova ateliéru

Fotografie z cyklu *Kaleidoskop*, foto Gabina rok 2002.
Citát Martina Heideggera, který je součástí textu Anny Fárové k soufuru Kaleidoskop.

VOLNÁ TVORBA /Kaleidoskop/

Fotografie z cyklu *Kaleidoskop*, foto Gabina rok 2000/2002.
Katalog k výstavě, která se konala v galerii Fronta, rok 2003, text v katalogu Anna Fárová.

GABINA

64

VOLNÁ TVORBA /Manévry/

Soubor Manévry vznikl v letech 2006–2007 na březích jezera Sadská. Gabina fotografuje výjevy své fantazie a představ s erotickou tematikou na čtvercový formát Hasselbladu. Vzácné vojáčky jí přinesl její muž Martin Šilhavý. Jakmile je uviděla, hned věděla, že s nimi vytvoří svůj další vypravěčský soubor. Byl vydán knižně v nakladatelství Torst s texty Jáchyma Topola.

Z cyklu *Manévry*, foto Gabina, rok 2006/2007.
Kniha *Manévry*, text Jáchym Topol, Praha, Torst, rok 2008.

GABINA

65

„Válečný cyklus *Manévry* fotila Gabina v létě a na podzim v roce 2006 /2007 Hasselbladem na klasický černobílý film. Muži – tucet hliněných prvorepublikových vojáků a ženy – tři nejkrásnější stvoření, mytické bytosti, zraňované v tažení za láskou, manévrovali na březích jezera Sadská a v luzích a hájích jevanských Bučin.“

Jáchym Topol, leden 2008

„Průzkumáci se plíží prašným terénem, mužské hračky útočí ve steči na bodák! A narazí na bohyni! Ona je obrovská, je neuvěřitelná! Tak krásná! Tělem zakryje nebe a schová vojákům obzor. Přikrčej se v houštinách, jak přibitý sledujou nahou Madonu z vody, co se teď slastně válí ve vyschlý strouze. Ale ona o nich ví! Malý šmíráci! Co ta vodní víla teď podnikne? Vyrušili ji. Anebo tu na ně čeká? Její vlasy jsou jak hadi, nehty jak sekerky. Rošlápne ozbrojený Gullivery, provede jim něco strašného? Nechutného? Ale ne! Kdepak. Je milá. Přivine je k sobě trošičku a vezme si na to svatební šaty.“⁴⁹

Věnováno všem, kteří podnikají svá tažení za láskou...

Jáchym Topol, leden 2008

⁴⁹ Kniha *Manévry*, text Jáchym Topol, Praha. Torst, rok 2008.

Z cyklu *Manévry*, foto Gabina, rok 2006/2007.

„Soubor posouvání vznikl v rozmezí roku 2013–2014. Gabina ráda využívá výkonných fetišů ze svého arzenálu. Tak v Posouvání své úchvatné modelky tvrdošijně snímá optickou čočkou v dřevěném rámu z ateliéru Josefa Sudka a k ustrnutí je občas přiměje použitím matrice jazzové desky z pozůstalosti svého tatínka, Libora Fáry.“⁵⁰
Jáchym Topol

⁵⁰ Časopis Fotografie, text Jáchym Topol, rok 2016

Posouvání z cyklu *Posouvání*, foto Gabina rok 2013.

Geometrická analýza, z cyklu Posouvání, foto Gabina rok 2013
Profil v záznamu, z cyklu Posouvání, foto Gabina rok 2013.
Zájemový kroužek, z cyklu Posouvání, foto Gabina rok 2013.

VOLNÁ TVORBA /Pozorování Hvězd/

V roce 2016 začala Gabina fotografovat další ze svých tématických sérií pod názvem Pozorování Hvězd.

Radar, soubor Pozorování hvězd, foto Gabina, rok 2019.
Až za obzor, soubor Pozorování hvězd, foto Gabina, rok 2019.

GABINA

69

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /Portréty/

Portréty pořizuje Gabina v průběhu fotografování zakázek. Fotografie Jana Gilara pořídila v době když s ním spolupracovala. Další portréty vznikaly po vydání knihy České ateliéry. Gabina nadále pokračovala ve fotografování známých umělců.

Jaroslav Gillar, foto Gabina, rok 1992.

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /Portréty/

Pavel Nádvořík, foto Gabina, rok 1990.

GABINA

71

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /Portréty/

Gabina se podílela na projektu Štafeta. Fotožalovala portréty osobností spjatých s Chartou 77. Otočné kolo nesoucí texty včetně portrétů známých osobností bylo navrženo architektky Martinem Rajnišem a Oldřichem Sládekem. Konstrukce byla použita na více projektech. Naposled tedy k 30. výročí Sametové revoluce. Součástí výstavy byly hovory na téma demokracie, odvahy, odporu vůči zvláštní moci či současné situaci. Výstavu pořádala organizace BUENA VISTA VINOHRAD, z.s, Na Václavském náměstí ve dnech 6.–24. 11. 2019. Fotografie byly vytištěny digitálně na speciální odolný povrch.

František Stárek Čuňas, foto Gabina, rok 2019.

Projekt *Kolo*č, k 30. výročí Sametové revoluce na Václavském náměstí, foto Gabina, rok 2019.

Mohlo by se to nazvat „osudovou přitažlivostí“. V době, kdy Gabina přišla o svůj fotografický ateliér dostala nabídku od svého bývalého spolužáka teoretika umění, kunshistorika, výtvarníka a galeristy Radana Wagnera. Byla vyzvána ke spolupráci na knize *České ateliéry. „Autoři vybrali 71 současných umělců, malířů, sochařů a grafiků, kteří patří ke špičce našeho výtvarného umění, bez ohledu na to, jestli tvoří u nás, nebo v zahraničí.“*⁵¹ Dva roky trvalo než zdokumentovali všech jednasedmdesát výtvarníků. Gabininy černobílé portréty doplňuje krátká biografie umělce, a odborný kunshistorický text. Vybrané portréty s úvodem knihy představují níže. (*viz. přílohy, rozhovor s Gabinou o vzniku knihy*).

⁵¹ *Knihy České ateliéry, ART CZ. Praha, rok 2005.*

Gabina s Radanem Wágnerem a s knihou *České ateliéry*, foto Gabina, rok 2005.

„Kniha ČESKÉ ATELIÉRY představuje osobnosti současného českého výtvarného umění z několika pohledů. Přináší obrazové a textové informace, nahlíží na samotná díla, také však na jejich tvůrce a prostředí, ve kterém pravidelně pracují. Posoustaavném mapování tak vzniklo více než sedm desítek medailonů, přesahujících svou rozmanitostí i rozsahem běžné encyklopedické přehledy. Každý z autorů je zde na šesti stranách přiblížen prostřednictvím své tvorby sledované v určité retrospektivní posloupnosti.

Společným jmenovatelem každého „zastavení“ jsou fotografie Gabiny Fárové, pořízené výhradně pro tuto publikaci v rozmezí let 2004–2005. Výsledkem je portrétní kolekce, doplněná řadou dokumentárních snímků zachycujících zpravidla, běžně nedostupné ateliéry. Atmosféru navštívených míst doprovází v českém i anglickém jazyce také texty, volně dokreslující – z pohledu spřízněných teoretiků či kolegů – navštívené prostředí či jeho obyvatele.

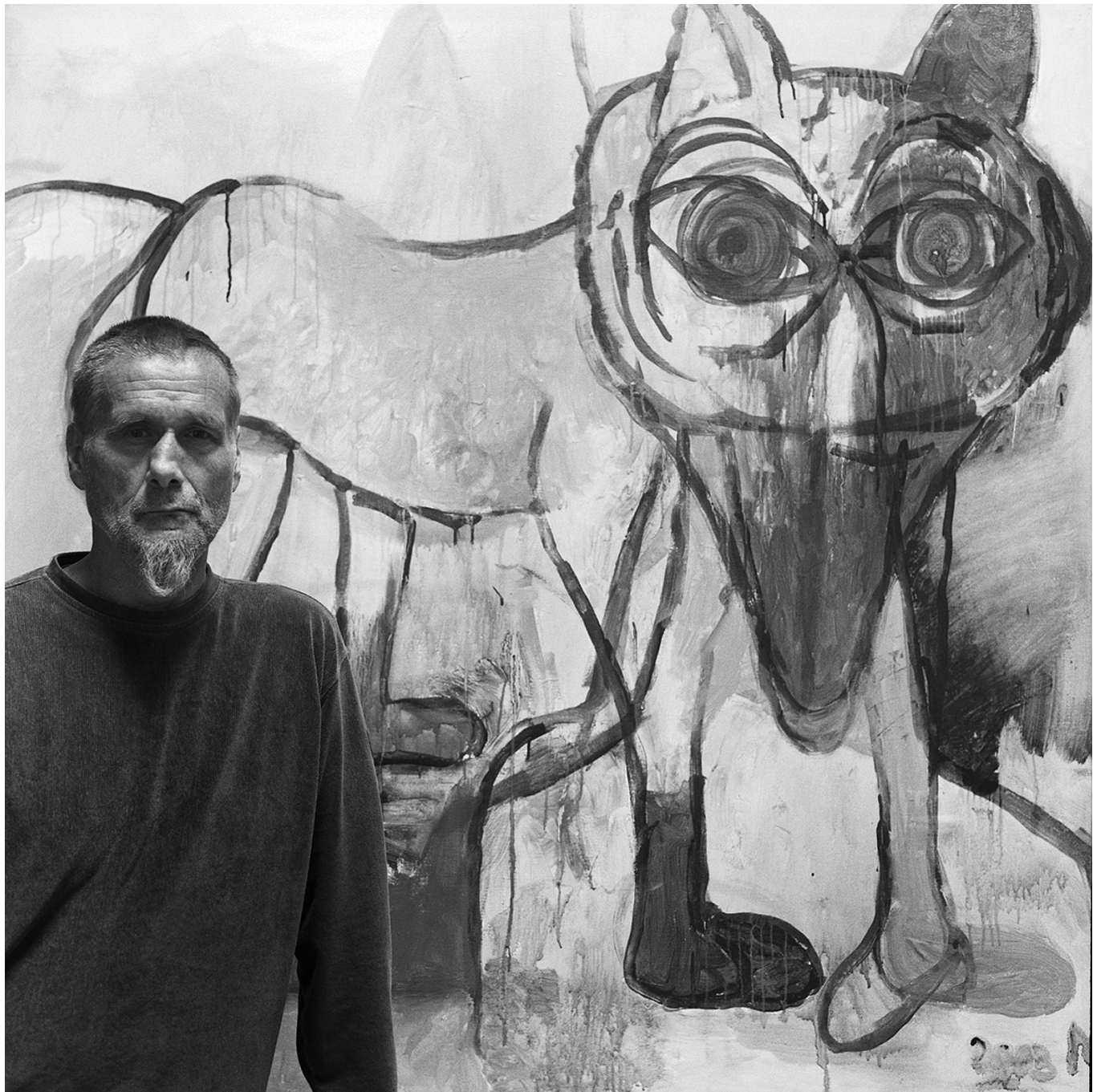
Tito autoři ve většině případů také napsali navazující odborné stati připomínající ve zkratce základní údaje, tendence a charakteristiky. Dva zmíněné textové bloky jsou navíc uvedeny citací sledovaného umělce v podobě stručné osobní výpovědi či rozšířené reflexe. Výtvarná díla jsou na stránkách této knihy přiblížena v jistém retrospektivním ohlédnutí, – pokud možno – až do nedávné současnosti. Naleznete zde zdokumentované množství obrazů, plastik, projektů či fotografií známých osobností – v některých případech již legendárních – také však neméně zajímavá díla skrytá po dlouhá léta v ústraní soukromých sbírek. Významné a do budoucnosti inspirující jsou jistě také dosud nevystavené jednotlivé aktuální projevy.

Tato obsáhlá a v místním kontextu ojedinělá publikace, navazující v jistém smyslu na známou knihu Pražské ateliéry z roku 1961, je pestrým přehledem napříč generacemi a různými proudy či styly. Významní žijící umělci – v knize řazení dle roku narození – zde reprezentují převažující skupiny, volná seskupení či pozoruhodné originální názory tak, aby byla v daném rozsahu představena široká škála projevů. Logicky tak nemůže být tento přehled úplný a konečný, nemůže vyhovovat všem potřebám a rozličným stanoviskům. Kniha je především cenným a živoucím dokumentem, pojednávajícím nevšedním způsobem o českém výtvarném umění. Je jakýmsi pozastavením ubýhajícího času – nahlédnutím do světa pozoruhodných osobností, dokladem trvalé komunity různorodého, a přece čímsi příznačně jednotného střeoevropského ducha. České ateliéry se vám otvírají.“⁵²

⁵² Úvod knihy *České ateliéry*, autoři, Radan Wagner, Gabina, předmluva k vydání, vydavatel Art CZ, v.o.s., Praha 2005

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /České ateliéry/

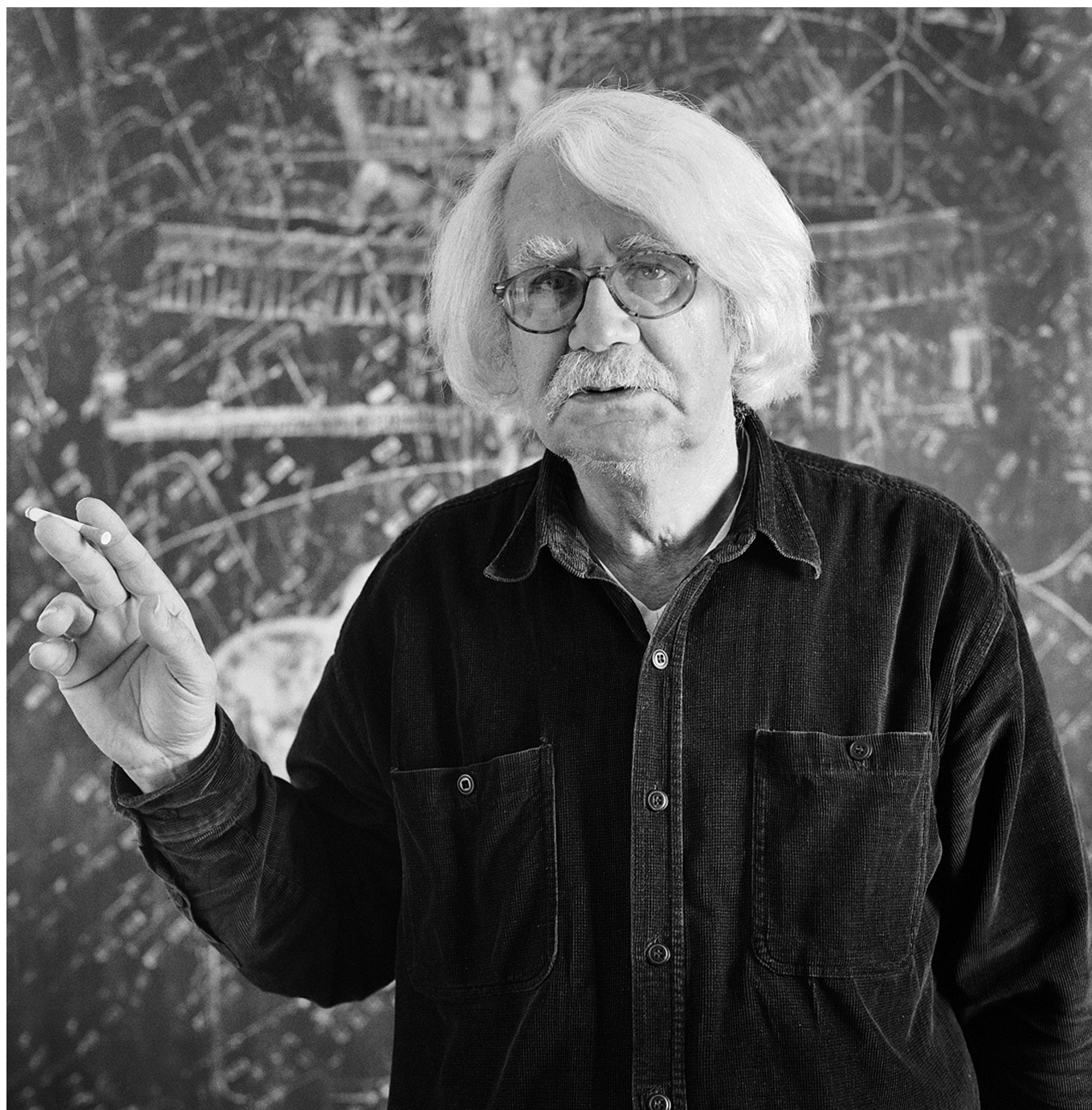

Václav Stratil, foto Gabina rok 2005.

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /České ateliéry/

Rudolf Němec, foto Gabina rok 2004.

GABINA

76

František Skála, foto Gabina, rok 2005.

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /České ateliéry/

Milan Kunc, foto Gabina, rok 2005.

GABINA

78

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /České ateliéry/

Magdaléna Jetelová, foto Gabina, rok 2005.

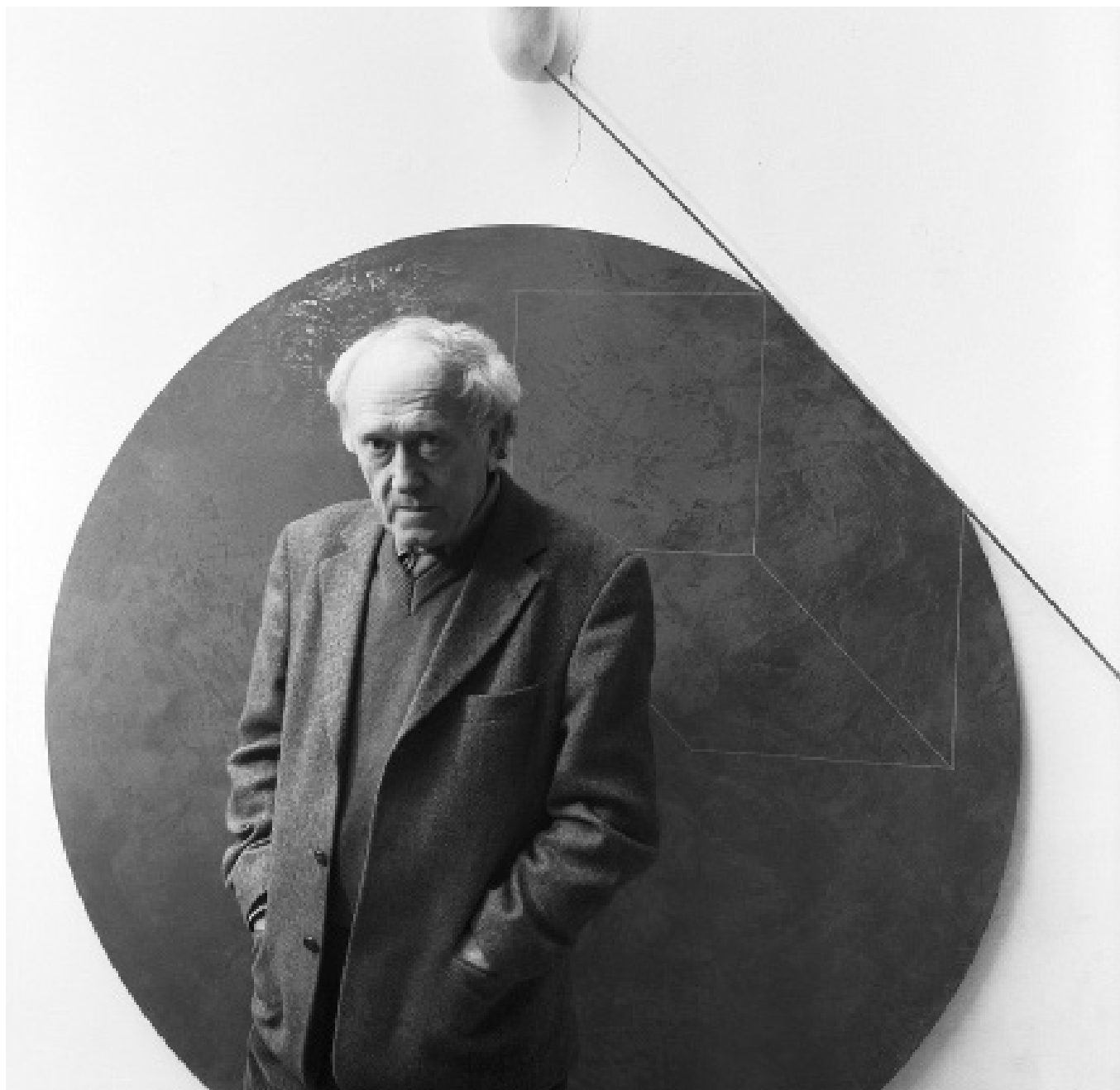
GABINA

79

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /České ateliéry/

Stanislav Kolíbal, foto Gabina, rok 2005.

GABINA

80

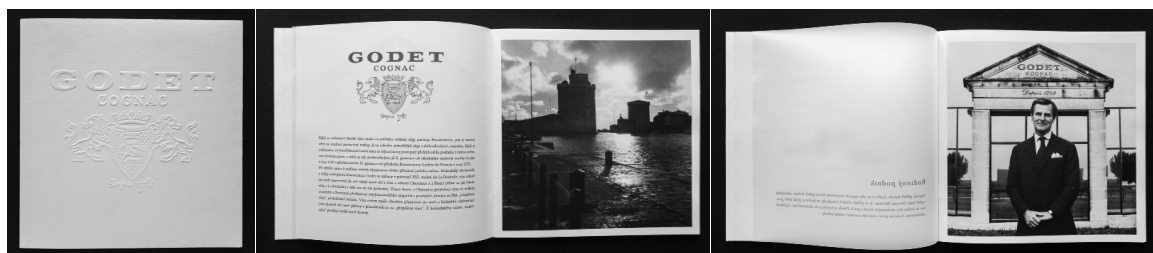
Gabina dlouhodobě pracovala pro firmu Warehouse No. 1, která dováží luxusní alkohol. V roce 2012 se společně se svými kolegy vydala fotografovat reklamní zakázku rodiny Godet do La Rochel ve Francii. Tato rodina založila firmu, jež nyní několik generací destiluje koňak. Nechává se zrát v dřevěných sudech u mořského pobřeží a tím získává specifickou chuť se slanou příměsí. Po fotografování v jejich vinicích se skupinka přesunula na večeri do zámku, ve kterém rodina žije. „První logo Godet, které začali používat, pro rodinný podnik navrhl malíř Alfons Mucha.“⁵³ Z fotografií Gabiny vznikla reklamní publikace Godet.

⁵³ Osobní rozhovory mezi autorkou BP a umělkyní, Praha, dne 12. 11. 2019.

Jean Edouard Godet, someliér, foto Gabina, rok 2012.
Publikace *GODET*, foto Gabina, rok 2012.

3.6 ZAKÁZKOVÁ TVORBA /Godet/

Publikace *GODET*, foto Gabina, rok 2012.
Les Godet, foto Gabina, rok 2012.

Ve své bakalářské práci představuji ve čtyřech hlavních kapitolách chronologicky seřazený výběr tvorby Gabiny z let 1978 až 2019, kterou jsem dále rozčlenila na tvorbu zakázkovou a volnou. Obě tyto kategorie se prolínají, protože jedna oživuje druhou a naopak.

Počátkem každého individuálního úsilí je dětství a proto jsem nemohla opomenout rodinné souvislosti a vazby, které společně s Gabininým dílem pojednávám v kontextu doby, tj. kulturního a uměleckého prostředí, v němž Gabina vyrůstala a žila. Žánrově tato práce snad poněkud vybočuje z klasického kánonu bakalářských prací. Jako základní žánr jsem zvolila zprostředkování osobního svědectví v rámci série přímých rozhovorů s umělkyní. Mým hlavním důvodem k volbě této metodiky však byla možnost využít vlastního způsobu uvažování a vyjadřování bez nutnosti překlápět fakta do tradičních akademických formalizmů s nebezpečím zkreslení téměř neuchopitelné atmosféry autorského zrání a působení paní Gabiny. Přesto jsem se snažila dodržet všechny náležitosti bakalářské práce včetně požadovaných znaků a pravidel.

O autorce dosud nebyla vydána ucelená publikace podobného rozsahu. Postavila jsem tedy tuto práci na našich společných rozhovorech a osobních setkáních. Ze začátku to nebyly klasické rozhovory typu otázka a odpověď, ale plynulé spontánní vyprávění umělkyně, jež jsem zaznamenávala na diktafon a postupně jsem z tohoto záznamu tvořila jednotlivé kapitoly textu. Tyto texty jsem poté s Gabinou několikrát konzultovala a doplňovala. Oporou mi byl pečlivě seřazený archív všech jejích dosavadních prací v kategoriích volné a zakázkové tvorby, publikace výstav, brožury, samizdaty a časopisy. Dále jsem pracovala s odbornými publikacemi, které přímo souvisí s tvorbou Gabiny.

Spolupráce s Gabinou byla od prvního e-mailového kontaktu přes příjemné osobní setkávání až po doplňující závěrečné korektury velmi vřelá, vstřícná a motivující.

Na bakalářské práci jsem proto měla příležitost pracovat se zodpovědným nadšením, třebaže jsem přitom překonávala řadu pro mě zcela nových potíží spojených s tvorbou odborného textu. Tato práce mě proto obohatila jak v soukromém, tak i v profesním životě.

Gabina Fárová a její paradigma násilí.

Od 1.4. Do 2.5. Je v Rock Café na Národní třídě výstava fotografií Gabiny Fárové. Autorka se zde představuje otevřeným cyklem inscenovaných fotografií nazvaným "Praha", který vznikl v letech 1987-91.

„Gabina Fárová je přes svůj věk (narozená 1963) ve svém oboru zkušenou profesionálkou. V letech 1978 až 82 navštěvovala SPŠ grafickou, obor fotografie. Následující dva roky pracovala jako manekýna, poté byla reportérkou družstva Fotografia svatby, pohřby, kremace. V letech 1986 až 90 absolvovala FAMU. Obor umělecká fotografie. Ještě v roce 1989 založila spolu se svými přáteli družstvo radost, které kromě jiných publikací vydává časopis post měsíčník obrazové vlny. Zdá se, že pro G Fárovou léta strávená na opačné straně kamery a fotografováním konvenčních událostí nebyla ztrátou, ale obohatila jí o zkušenosti, které žádná škola sama osobě nemůže člověku dát. Bez nich by cyklus Praha, pokud by vznikl, byl patrně úplně jiný. V celém cyklu můžeme vysledovat dvě základní roviny. První ,předrevoluční s ústředním tématem znásilnění a druhou porevoluční kde prvky násilí vymizely. Fotografie Václavák je dle autorky úvod všeho znásilnění a do značné míry symbolizuje konec osmdesátých let. Ranním Václavským náměstím téměř liduprázdným, běží směrem od Muzea dolů zoufale křičící žena - fantóm v nad životní velikosti. Ponurou atmosféru snímku zvýrazňuje šero a ani rozsvícené pouliční lampy do ní nevnášejí nic utišujícího. Vzniká dojem zastaveného času, jaký známe z některých obrazu G. de Chirica. Snímek zároveň evokuje vzpomínky na mlácení bezbranných lidí, ke kterému zde zanedlouho došlo a je taky zajímavým dokladem anticipace blízké budoucnosti citlivým umělcem. Po následující dva roky pronásleduje G. Fárovou přízrak násilí. Převážně je jeho obětí žena ale spíše jako zástupný objekt v rámci obecnějších společenských tendencí, než záměrná manifestace potlačovaného ženského principu. Smysl je širší. Páchání násilí na bezmocných patří k základním atributům jakéhokoli totalitního systému. Pud smrti dočasně vítězí nad pudem života. Autorka k tomu dodává: celý cyklus vznikl zároveň se vším co se v této zemi odehrávalo. Je to pocit opuštěných kulís Prahy - divadla. Všechno je inscenace neexistuje realita. Moji přátelé se zúčastňují všech akcí. Je to nejen zábava, ale také přirozenost. Rokem 89 zanikl smysl fotografovat Prahu znásilněnou a toto téma přešlo v dekorativní cyklus o pražských sochách. Z těchto vět vyplývá, že společným jmenovatelem pojícím fotografie v jeden celek, je město samo. Trvá v čase a na jeho pozadí se odehrávají lidské příběhy. Tyto inscenované fotografie lze chápat jako jistý druh hry. V první části je to hra se zlem v člověku, ve druhé naopak hra uvolněná, mírně ironická. Ať už je tomu jakkoli a možnosti výkladu mohou být různé, faktem zůstává, že cyklus Praha je děvka Gábiny Fárové patří k tomu nejzajímavější mu, co bylo o Praze nedávné minulosti v tomto městě vytvořeno. A to samo o sobě není málo.“

Text *Paradigma násilí*, k souboru *Praha je děvka* (obrazová část na straně 39), autor Josef Janda. Archiv umělkyně.

„Pokud se člověk zabývá mladou fotografickou scénou v Praze, nevyhnutelně se setká se jménem Gabiny. Tato fotografka narozená v roce 1963 se sklonem k extrémům stělesňuje ve svém zmatečném inscenování vlastní osoby, svého prostředí a práce, typ radikálně velkoměstského člověka. Pozorujeme-li vznik a stopy její dosavadní tvorby, mohla by se bez jakýkoli problémů vmístit do newyorské undergroundové scény. Gabině téměř nikdy nevadilo, že Prahu bude možno přičíst ke světovým metropolím až za určitých podmínek. Už od raného mládí si svými extravagantními výbuchy, ultimativními projekty a šílenými fázemi vlastních sebenalézání vybuchovala kolem sebe svoji vlastní metropoli. Milovaná a nenáviděná nacházela v kruzích mladých pražských intelektuálů, kteří už dávno před revolucí pořádali výbušné party a ilegální setkání, tu atmosféru, kterou potřebovala k životu. Po grafické škole pracovala jako manekýna a fotografka (svatby, pohřby, promoce), aby nakonec vystudovala uměleckou fotografii na pražské FAMU. Od roku 1990 žije a pracuje na volné noze jak se v Praze říká. Není divu a je zcela logické, že se s Gabinou setkáváme v týmu produkujejícím časopis Post. Ten se v roce 1992 pokoušel v trash-grafické formě uplatnit mezi obvyklými časopisy na trhu pomocí témat naslouchajícím pulzu doby nebo extravagantními fotografickými nápady. „Prostě jsme byli napřed“ konstatuje dnes Gabina rychlý a pro všechny zúčastněné také finančně bolestivý konec této vize. Tak mnohostranná abychom neřekli zářivá je Gabinina osobnost a také tak působí její četné fotografické projekty, které byly k vidění v Česku i v západní cizině. Mladá fotografka, jejíž provokativní práce občas dráždí mysl, bezstarostně pokouší nejrůznější fotografické oblasti. Ne vždy docela perfektně, avšak vždy zajímavě. Zátíší, akty, portréty a jako u ostatní pražské fotoscény, také inscenování, patří do jejího repertoáru. Zde otiskované fragmenty jsou z jejího projektu Třídy, což znamená něco jako klasy seskupení, atd. A jsou demonstartivní ukázkou výše uvedených momentů v Gabině životě a jejím fotografickým vývoji. Jsou zde vyfotografováni homosexuálové, kteří – a jak by tomu mohlo být jinak – patří do přátelského okruhu fotografky. Jsou to portréty, jejichž formální uspořádání podtrhuje spíše jednotlivou osobnost, než aby se přizpůsobovalo seriovému řešení. Zobrazení mladíci většinou v dramatickém osvětlení pózuji ve výrazových pozicích jako by toužili po tom, aby byli pozorováni. Tělesnost sice patří k tomuto tématu, přesto zde působí odtazité a vzdáleně. Nejdůležitější je tu gestický výraz. Jako žena má Gabina pravděpodobně jinou představu o “guys” než je běžně zavedeno. Její mládenci jsou sice vysoce zranitelní avšak přece nikoliv bolestínsky nebo komicky líbezně. Jako kontrast je vytvořena fotografie Zlatuše - žena, kde je zřejmý intenzivní způsob života. V sebevědomé póze se pokouší tato “zlatá” osoba zkrátit svůj bujný horní rozsah a před zvědavými pohledy jej zdánlivě uchránit, ale marně... Gabina patří spolu s Ivanem Pinkavou /Photonews 2/94/, Tonem Stanem, Vasilem Stankem, Rudo Prekopem a dalšími ke generaci fotografů, kteří byli ve svém vývoji politickými změnami překvapeni a musí k nové situaci osobně i fotograficky zaujmout postavení. Jejich tvorba bude posuzována národně i mezinárodně a každý z nich musí nyní přihlížet k tomu jak se může prosazovat nejen individualitou ale i potřebnou kvalitou.“

Denis Brudna

Text Denise Brudny k souboru *Třídy* (Celý text k úryvku ze strany 49), archiv umělkyně.

„Kaleidoskop může být jedním pohledem ze spoustou úhlů pozorování. V dětské hračce zrcadla odrážejí proměnlivou skladbu barevných střípků, ale nevejde se do nich člověk ani žádný pohled ven. Kaleidoskop se točí kolem svého hermeticky uzavřeného světa, je to svět hry o tisíce možnostech. Nápad dívat se kaleidoskopem na lidi a sestavit z nich obrazy vznikl u Gabiny v roce 2000. Na jaře 2001 ho uvedla na Interkameře s použitím digitální kamery a malým kaleidoskopem. Po této zkušenosti si dala zkonstruovat velký kaleidoskop a přiznává už zde klasickou fotografickou techniku s čistým čtvercovým negativem Hasselbladu v černobílém i souběžně barevném podání. Barva musí však mít jemnou tonalitu připomínající staré kolorované fotografie, aby byla abstraktní a nikdy naturalistická. Také modely musí mít krásu mimo čas a dobu. Několik pokusů vynést kaleidoskop do exteriéru potvrdilo, že venkovní prostor s mnoha dalšími elementy a přirozeným světlem třístí pozornost a odpoutává ji od lidské postavy, na níž se těžko soustřeďuje a základní představa pak uniká. Proto je celá finální série vytvořená v interiéru Fárova ateliéru s exaktním světlem umělého osvětlení. Jde tedy o záznam detailů lidského těla v ornamentu a neutrálním prostoru tak, aby vznikly abstraktní obrazy naplněné konkrétními detaily osob, ke kterým má fotografka vztah. Jsou to často přítelkyně, se kterými pracuje dlouho a které jsou nasměřované na její nekonvenční akce a kreace, dokáží se přizpůsobit, spolupracovat a přijmout ideu, že z jejich podoby se stanou černobílé nebo barevné střípky neobvyklého kaleidoskopického obrazu. Přijmou také hru, že v obraze jsou a také nejsou. Na první pohled si často nejsme jisti o co tady jde. Je třeba postupně rozluštit tajemství symetricky se opakujících tvarů a sestav, zachytit se někde čitelných akcentů - paže, tváře, vlasy, ruce - někde zcela klamavých a nezřetelných. Proměna prstů v jakési temné živočichy, rukou v siluety ptáků, tetování v grafické znaky, atd. Ale stačí nepatrný posun pozice modelu nebo objektivu a celá scénérie se mění k nepoznání z úplné vyplněnosti a množství k naprosté vyprázdněnosti, kde zbývá jen černý prostor s několika signály. Ostré hrany zrcadel parcelují těla na zlomky, jakoby se ocitla na pitevním stole. Koláž nebo pitva, krása z lásky krutě naporcovaná se vzdává hře a pohledům. Poslední série Gabininých kaleidoskopických obrazů vznikla ve Fárově ateliéru naposled. Dědictví ateliéru v Ioni Gabina pozbyla. Atmosféra, která poznamenala její dětství a její kreativitu se všemi zážitky akcemi a vstupy hostů, kteří zde nechali svůj otisk a také otcova tvorba. Magická spojení minulých vjemů a současného vnímání, jakoby vyneslo z prostoru dětství stopu surrealistické poezie do nekonečného stále obnovovaného koloběhu ideí. Napjatá tětíva mezi dětstvím a dospělostí, mezi odmítáním a přijímáním stigmat a pout minulosti, vyslala novou tvorbu jako šíp poznamenaný a zároveň svobodně letící dál prostorem a časem.“

Anna Fárová /6/3/2003

Nahlížit do kuchyní...

Fotografka Gabina Fárová má za sebou unikátní projekt. Celý rok objížděla republiku a navštěvovala ateliéry českých výtvarníků. Výsledkem je publikace České ateliéry, jedenasedmdesát portrétů umělců v jejich „tvůrčích kuchyních“.

Proč jste se vydala právě do ateliérů?

Já sama jsem v jednom atelieru vyrostla a vím že místo tvorby je součástí každého výtvarníka a ne každý má možnost ho navštívit. Navíc když jdete do knihkupectví a podíváte se na publikace o umění, nenajdete ucelený soubor věnovaný současné výtvarné scéně. Člověk, který chce mít zběžný přehled, si buď musí koupit velkou monografii konkrétního autora nebo katalog, který zahrnuje určitou skupinu. Představení umělců v atelieru je pro tento případ ideální.

Sedmdesát jedna je ohromná škála.

To číslo je relativně vysoké ...i tak je spousta výtvarníků, kteří tam nejsou. Nejstarší malíř v knize je pětáosmdesátiletý Zdeněk Sýkora, nejmladší devětadvacetiletý Jakub Špaňhel.

V šedesátých letech u nás vyšla publikace Pražské ateliéry, vy přicházíte s Českými ateliéry.

Kde všude jste byli?

Náš projekt na Pražské ateliéry volně navazuje. Rozšířili jsme oblast zájmu na celou republiku, a procestovali jsme Čechy a Moravu doslova křížem krážem od jara do zimy a za každého počasí. V několika případech jsme dokonce překročili hranice a vycestovali za umělci do zahraničí. Třeba za Janem Koblasou do Hamburku nebo za Magdalenou Jetelovou, která tvoří v budovách bývalého pivovaru nedaleko Kolína nad Rýnem

Kdo se na vzniku publikace podílel?

Projekt vymysleli lidé ze společnosti Art.cz, která prodává současné české výtvarné umění v aukcích, podílí se na nejrůznějších výstavách. Jeden ze svých neoriginálnějších počinů - nazvaný Typické obraz - realizovali před čtyřmi lety. Třiceti předním českým malířům rozdali plátno stejných rozměrů a každý ho svým způsobem pojednal. Vznikla tak putovní výstava lidí, kteří nejsou propojeni nějakým názorem nebo uměleckou skupinou. Zahájena bylo v pražském Mánesu. V roce 2007 se má projekt zopakovat. České ateliéry vznikly zejména díky Radanu Wagnerovi, který vybral a oslovil výtvarníky a měl na starosti produkci. Já byla přizvaná jako fotografka.

Jak dlouho jste na knížce pracovali?

O tom, že vznikne, jsme se dohodli koncem roku 2003 a první focení bylo v únoru 2004. Přeci jen sedmdesát jedna osobností není málo, navíc v knížce má každý zastoupený autor šest stran, na kterých je portrét, tři fotky z atelieru, reprodukce šesti klíčových děl a text rozdělený na biografii, umělcovu sebereflexi, esej a kurátorské zhodnocení v češtině a angličtině. Byli to docela hektické dva roky, časem jsme se dopracovali k tomu, že jsme zvládli nafotit čtyři výtvarníky za týden.

Bylo těžké umělce přemlouvat k focení?

Ne tak přemlouvat jako dohodnout se na samotném termínu. Třeba Tonda Střížek byl stále na cestách. Pavel Besta zas stěhoval atelier anebo jsme čekali návrat soch z výstavy aby bylo v atelieru co fotit a občas prostě nezvedali telefony. Účast odmítl Milan Knížák. Tvrdil, že nikdy nebyl zařaditelný a ani nikam patřit nechce. Ale naprostá řada výtvarníků nám vyšla vstříc. Spoustu z nich, především z té starší generace, znám od malička. Můj otec, malíř Libor Fára, s nimi úzce přátelil. Návštěva u Milana Grygara, Adriany Šimotové, Stanislava Kolíbala, Karla Malicha či Jana Koblasy pro mě byla něco jako rodinné setkání. Pro mě obohacující i v tom, že jsem se o otci dozvěděla řadu historek, které jsem neznala. Je neuvěřitelné, jak tvorba udržuje starou generaci vitální. Přesně tak, Zdeněk Sýkora teď prodal jeden krásný obraz do galerie Centre Georges Pompidou v Paříži. Karel Malich měl nedávno obrovskou retrospektivu, Věra Janoušková stále tvoří.

V čem je umělecké prostředí specifické?

Každý z nich je jedinečná osobnost, při setkání s nimi vstupujete do jejich světa. Jako kumštýř se člověk narodí je to dar a rozvíjet ho je úsilí. To je obor, kde zisk není okamžitý a na úspěch se čeká řadu let. Návštěva v atelieru vám o člověku leccos prozradí. Je to jako nahlížet do kuchyně. To přeci baví každého

Jak se výtvarnické kuchyně lišily?

Co atelier, to originál, každá návštěva byla úplně jiná. Třeba Jiří Načeradský je člověk, který chvíli neposedí. Poprosila jsem ho, ať si sedne nad bílý papír. Během chvíle měl načrtnutou skicu, a když jsem dofotila, byla kresba hotová. Navštívili jsme nejrůznější ateliéry, plné chaotického nepořádku i takové, kde panuje řád. Extrémní pořádek vládne u Jasana Zoubka, syna Olbrama Zoubka. Je to sochař monumentalista, dělá jemně propracované strukturální obelisky. Potřebuje klid a harmonii prostoru, aby jeho tvorba měla nějaký důsledek. V atelieru často pochopíte, jakým způsobem umělci chápou hmotu, jak pracují s materiálem. A to samozřejmě dělá každý jinak.

Kdo vás nejvíc překvapil?

Prožili jsme krásné a nezapomenutelné návštěvy, s Radanem Wagnerem litujeme, že jsme sebou neměli dokumentaristu s kamerou. Třeba u Jitky Válové to bylo nádherné, ona je zemitá, stejně jako její dílo. Pozorovat Věru Janouškovou, jak pracuje s ohněm, byl nádherný zážitek.

Vy jste nechali umělce před objektivem tvořit?

Zrovna Věra Janoušková nechtěla pózovat, byla jí příjemnější přirozená akce. I to bylo u každého jinak. Třeba mě napadlo, že bychom mohli do pozadí za umělce umístit jeho dílo. Tonda Střížek stál před obrazem, na kterém prší, tak vymyslel, že bude utíkat s kufříkem. Frantovi Skálovi, který rád recykluje přírodní materiály, zas na fotce vyrůstá z hlavy křoví.

Umělci jsou citlivé duše, neprchali před objektivem?

Někteří ano. Připravili jsme scénu, já párkrát cvakla spouští a výtvarník mi poděkoval za spolupráci. Takže jsme museli vybírat ze tří fotek.

Kdo byl takový plachý typ?

Třeba Jan Knap, který žije na venkově a maluje stylizované figurální obrazy. Sama jste v osmdesátých letech spolupracovala s řadou fotografů v roli modelky, takže to dobře znáte. Tenkrát mě to velmi bavilo. Zajímalo mě, jakým způsobem lidi fotí, chtěla jsem ty osobnosti poznat. Dnes už paradoxně nemůžu fotografie ani vidět. Radši stojím za foťákem. To víte, každý má svůj zenit.

Prý vás fotil i Helmut Newton, je to pravda?

Je to pravda. V osmdesátém šestém pořizoval obrázky v různých evropských metropolích a přijel také do Prahy. Já a Tono Stano jsme mu dělali asistenty. Neznal prostředí, zprostředkovali jsme mu komunikaci s mladými lidmi, ukazovali jsme mu Prahu a místa, kde by mohl fotografovat. Strávili jsme s ním celý týden a zažívali neobyčejné historky. Třeba jsme mu představili jednu z pražských figurek, starou štíhlou dámu, které všichni říkali Hraběnka. Byla úžasná, vysedávala v kavárně Evropa a každý večer chodila tančit do Narcisu. Hraběnka začala Newtonovi, který odmítal mluvit německy, recitovat Goetha v originále. Tím ho dostala na kolena.

A jak došlo na vaše focení?

Newton fotil mě i Tona, společně jsme si zahráli milenecký pár na Novém světě. Jednou jsme taky fotili časně zrána ve Zlaté uličce, kde Newton zamýšlel vyfotit portrét Franze Kafky. Na jeho fotkách se zjevuje v podobě fotografa slovenského původu Tona Stana.

Fotíte jenom lidi, proč?

Začala jsem fotit lidi, a protože mě to bavilo, zůstala jsem u toho. Budu se držet toho, co umím.

Kdy jste dostala první fotoaparát?

V jedenácti letech. Takovou bakelitovou krabičku, na které jsem si vyzkoušela, kde je objektiv a kde spoušť a jak to funguje dohromady. Opravdický foťák jsem dostala o dva roky později. Byla to Leica a mám ji dodnes. Fotografie do knihy byly pořízeny Hasselbladtem .

GABINA V DATECH

1963	NAROZENA V PRAZE 1. DUBNA
1978–1982	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA GRAFICKÁ OBOR FOTOGRAFIE
1982–1983	PRACUJE JAKO MANEKÝNA PRO ÚBOK
1983–1985	FOTOREPORTÉRKA DRUŽSTVA FOTOGRAFIA
1986–1990	FAMU-FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA MÚZICKÝCH UMĚNÍ, V PRAZE (OBOR UMĚLECKÁ FOTOGRAFIE)
1990	SPOLUZAKLÁDÁ DRUŽSTVO RADOST, KTERÉ VYDÁVÁ KULTOVNÍ ČASOPIS POST
1990–1991	ZAKLÁDÁ A ŘÍDÍ FOTOGRAFICKOU AGENTURU RADOST
1992	PRACUJE JAKO UMĚLECKÁ FOTOGRAFKA NA VOLNÉ NOZE - AŽ DODNES
1993	NAROZENÍ SYNA MATYÁŠE
1995	NAROZENÍ DCERY IDY
1995	VSTOUPILA DO VOLNÉHO SDRUŽENÍ NOX
2005	VYDÁVÁ KNIHU ČESKÉ ATELIÉRY
2015	USPOŘÁDALA VÝSTAVU LIBORA FÁRY S NÁZVEM RYTMUS V MUZEU KAMPA
2018	USPOŘÁDALA VÝSTAVU ANNY FÁROVÉ V UPM, PRAHA
2019	SPOLUAUTORKA PROJEKTU ŠTAFETA, VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 1985 *7× K MÓDĚ*, Okresní museum a galerie, Rakovník, CZ
- 1989 *Prager Trio Stano, Stanko, Farova fotografie*, Kulturní a informační centrum, ČSSR Berlín, D
Doteky módy, Roztoky u Prahy, CZ
Radka Kubková a Gabriela Fárová, Kamenný dům, Kutná Hora, CZ
- 1991 galerie Praha, Bratislava, SK
galerie Behémot, Praha, CZ
- 1992 *Praha je Děvka*, Praha Rock café Praha, CZ
Bratrstvo, Gabina, Ivan Pinkava, galerie WUK Wien AU
- 1993 *Třídy*, Gabina, G4, Cheb CZ
- 1994 *Faust*, galerie Luka, Praha CZ
Moře a Třídy, Francouzský institut, Praha CZ
Images from Prague, Museum& Art Gallery, Birmingham GB
- 1995 *Fenêtre sur Prague*, Le Prisme Elancour F
Kavárna Bílý orel, Praha CZ
Les Classes, museum fotografie, Mougins F
- 1996 *Gabina*, galerie Ambrosiana, Brno
- 1997 *Gabinetky*, Ivana Follová Art&Fashion-Gallery, Karlovy Vary CZ
Retro Gabina, Okresní vlastivědné museum, Česká Lípa CZ
- 1998 *Gabinetky*, U tří lilií, Mariánské lázně CZ
Gabina, Galerie módy, Lucerna Praha CZ
- 2000 *Vlásky*, FOTOMAX Praha
Isabela Fárová & Gabina Fárová, Gambit Praha CZ
- 2001 *Gabinetky*, Atelier Josefa Sudka, Praha CZ
Gabinetky, galerie FONS, Pardubice CZ
- 2003 *Kaleidoskop*, galerie Mladá Fronta, Praha CZ
Gabinetky, galerie Fiducia, Ostrava CZ

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

- 2005 *Kaleidoskop*, galerie FONS, Pardubice CZ
Klášter ve Valdicích, galerie Gambit Praha, CZ
- 2006 *Gabina Fárová – fotografie*, galerie Chagall, Ostrava CZ
- 2008 *Chvilka poezie*, Galerie fotografie Louvre Praha CZ
Remix, Galerie Bazilika, České Budějovice CZ
- 2010 *Festival Kriminál*, kino Aero Praha
Klášter ve Valdicích, foyer komorní scéna Aréna, Ostrava
Gabina Fárová respektive portrét 2004-2010, galerie Krásné ztráty, Praha
- 2011 *Gabina photographe tcheque*, Galerie L'ARTC2, Vence France
Parcours Photo Sept off Vence, Vence, France
- 2012 *Sklizeň*, Výstavní síň Albína Poláška, Frenštát pod Radhoštěm CZ
- 2015 *V kaleidoskopu*, Gabina Fárová a Dragan Pavlovič, Kulturní centrum Bělehradu, RS
Kvadratura půvabu, G4 Cheb, CZ
- 2017 *Gabina / fotografie*, Lašské muzeum v Kopřivnici, CZ
- 2018 *České ateliery*, motolská nemocnice, uzel C, Praha, CZ
Žena-Obraz-Akt Prostorová metafora, Gabina, divadlo v Čáslavi, Čáslav CZ
- 2019 *Fotografie Gabina Fárová*, Q studio, Uherský Brod, CZ
Štafeta 1989-2019, Václavské náměstí, Praha, CZ

SPOLEČNÉ VÝSTAVY

- 1983 *Fotografie žáků SPŠG*, síň Fotochema, Praha, CZ
- 1987 *Centre Malhreau*, Nancy, F
- 1989 *37 fotografů na Chmelnici*, Praha, CZ
Musée d'Elyssée, Lausanne Suisse
Lectoure, Francie, F
- 1990 *Vision de l'homme*, galerie Château d'Eau Toulouse, Francie, F
- Cesty k postmoderně* UP museum Praha, CZ
Beurs van Berlage, Amsterdam, NL
Česká symbolika, ÚLUV Praha, CZ
- 1991 *3ème nuit culturelle*, Nancy, Francie, F
Burs van Berlage, Amsterdam NL
Fotoart Dům, polské kulturní středisko, Praha, CZ
Variace na tema devastace, Praha CZ
Regard sur Prague, Grenoble, Francie, F
- 1992 *Tattoo collection*, Air de Paris & Urbi et Orbi, Francie, F
Tattoo collection, galerie Andrea Rosen, New York USA
Fotografie FAMU, Dům umění města Brna, Brno, CZ
What's new Prague, The Art institut of Chicago, USA
Première Photo, Galerie du Jour Agnès B. Paříž, Francie
Hotel particuliere, Banque de Neslice Schlumberge, r Naplet, Paříž, Francie, F
Akt, Národní Technické Museum, Praha, CZ
- 1995 *NOX*, G4 Cheb, CZ
NOX, Landau Německo
Desire, Nordic Arts Centre, Helsinky, Finsko
- 1996 *Soudobá fotografie NOX 1996*, NG palác Kinských, Praha, CZ
Desire, galerie Luisiana Dánsko,
Billedgalei, Bergen, Švédsko
Listasafn, Island
- 1997 *NOX*, Zámeček v Příbrami, Příbram, CZ

SPOLEČNÉ VÝSTAVY

- 1998 *Osobnosti současné fotografie v Čechách*, Museum umění Benešov u Prahy, CZ
- 2000 *Reklama 90–99*, NTM, Praha, CZ
Photobis 2000 espace, St Martin, Paříž, Francie
Akt v České fotografii, Císařská konírna Pražského Hradu, Praha, CZ
Praha kulturní dědictví, kaple italského kulturního institutu, Praha, CZ
„Slavonice 1990-2000“, Galerie Slavonice, Slavonice, CZ
- 2004 *Maximální fotografie*, Pražský Hrad, Praha, CZ
8 Autorek, Státní Hrad Bítov, Bítov, CZ
- 2005 *Česká fotografie 20.století UPM*, Dům u kamenného zvonu, Městská knihovna Praha, CZ
- 2007 *Světlo a stín*, Galerie moderního umění, Roudnice nad Labem, CZ
- 2008 *PRAGUE FOTO*, Mánes, Praha, CZ
- 2009 *Česká fotografie 20.století*, Kunst und ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland, Bonn
PRAGUE FOTO II, Mánes, Praha, CZ
- 2010 *PRAGUE FOTO III.*, Mánes, Praha, CZ
Instalace #1, Gambit PHOTO, Galerie Zlatá lilie, Praha
- 2011 *Prague Photo Festival IV*, Mánes, Praha
Parcours photos, SeptOffVence, Vence, France
Akt, Galerie 77, Kroměříž, CZ
- 2012 *Prague Photo V.*, Centrum současného umění DOX, Praha, CZ
Prague Photo V., Pražský dům Brusel, Belgie
- 2013 *Prague Photo VI.*, Kafkův dům, Praha, CZ
- 2014 *Prague Photo VII.* Kafkův dům, Praha, CZ
Dámský gambit/Queens Gambit, Pražský dům, Brusel, Be
Dvojexpozice/Double Exposure, Dům fotografie/House of Photography, Prague
KontAKTfoto 2014., G4 Cheb, CZ

PŘEHLED VÝSTAV

SPOLEČNÉ VÝSTAVY

- 2015 *Pohled do zlatého fondu Národního muzea fotografie*, Galerie města Trutnova, CZ
Prague Photo VIII, Kafkův dům, Praha, CZ
Czech Fundamental, Museo di Roma in Trastevere, I
Art Centrum, Galerie 4, Cheb, CZ
- 2016 *Prague Photo IX*, Kafkův dům, Praha, CZ
Akt a Erotika, výstavní síň ABF, Praha, CZ
- 2017 *Prague Photo X*, Kafkův dům, Praha, CZ
- 2018 *Labyrinth těla*, Muzeum fotografie a obrazových medií, Jindřichův Hradec, CZ
Prague Photo XI, Kafkův dům, Praha, CZ
- 2019 *Prague Photo XII*, nám. Republiky Praha, CZ
Helmut Newton in dialog, Muzeum Kampa, CZ
Obrazy konců dějin, Česká vizuální kultura 1985–1995, Umělecko–průmyslové muzeum, Praha, CZ

ZASTOUPENÍ VE SBÍRKÁCH

Musée de l'Élysée, Lausanne, Suisse
Sheila Higgs, Paris, France
Château d'Eau, Toulouse, France
Museum umění Benešov u Prahy
Národní museum fotografie Jindřichův Hradec
PPF Praha

FOTOGRAFICKÉ CYKLY

Praha c'est la pute, 1987–1990
Le monastere de Valdice, 1990
Cirkus Humberto, 1992
Faust, 1992
Třídy, 1992–1993
Gabinetky, 1993–2001
Kaleidoskop, 2000–2002
Czech Studios, 2003
Manoeuvres/Manévry, 2006–2007
Schiffting/ Posouvání, 2013–2016
Pozorování Hvězdů/ Observing stars, 2016

PUBLIKACE / PUBLICATIONS

Gabina 1992, Anna Fárová, Radost 1992
Gabina: Třídy, text Anna Fárová, Praha, 1993.
Gabina: Kaleidoskop, text Anna Fárová, Praha, 2002.
Women by women, Prestel Verlag 2003
České ateliery, Woxart / Art cz / 2004
Akt, Zonner 2007
Gabina: Manévry 2006/07, Torst, Praha, 2008.
Žena - obraz - akt, prostorová metafora, Gabina, text Petr Svoboda a David Novák, Spolek Třiatřicet, město Čáslav a Dusíkovské Divadlo, 2018.

SAMIZDATY

Sborník 79-I, (J.Topol, F.Topol, M.Hlupý, Bety Landovská, D.Sís, a další)
Oblouk, Vít Kremlička 1984
Ilustrace celého čísla Revolver Revue, 12/ 1989

Katalogy / CATALOGUES / CATALOGS

- Prager Trio, Jan Assmann*, české centrum, Berlin 1989
- Vision de l' homme*, Jean Dieuzaide, Château d'Eau Toulouse ,1990
- BILDER*, galerie WUK, Vídeň, 1992
- Première Photo*, Agnès B galerie de Jour, Paříž ,1992
- Třídy 1992–1993*, Anna Fárová, 1993
- Podoby Prahy*, V.Jirousová a J.Mukařovský ,české centrum, Londýn, 1994
- Desire*, Borealis 7, Helsinky, 1995
- Osobnosti současné fotografie v Čechách*, Muzeum umění Benešov u Prahy, 1998
- Gabinetky*, Anna Fárová, 2001
- Akt v české fotografii*,i V.Birgus a J.Mlčoch 2001
- Atelier Josefa Sudka 2000–2002, Gema art
- Kaleidoskop 2000–2002*, Anna Fárová, 2003
- Maximální fotografie*, výstavní projekt PPF, 2005
- Světlo a stín*, Miroslava Hlaváčková 2007, Galerie moderního umění, Roudnice nad Labem
- Prague photo 1.ročník 2008*, výstavní síň Mánes Praha
- Tchechische Fotografie des 20. Jahrhunderts*, V.Birgus a J.Mlčoch 2009, Kunst und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland
- Prague photo 2. ročník 2009, výstavní síň Mánes, Praha*
- Prague photo 3. ročník 2010*, výstavní síň Mánes, Praha
- Prague photo 4. ročník 2011*, výstavní síň Mánes, Praha
- Prague Photo 5. ročník 2012*,Centrum současného umění DOX, Praha, CZ
- Prague Photo 6. ročník 2013*, Kafkův dům, Praha, CZ
- Prague Photo 7. ročník 2014, Kafkův dům, Praha, CZ*
- Prague Photo 8. ročník 2015*, Kafkův dům, Praha, CZ
- Czech Fundamental 2015*, Artinbox Gallery and Kant ISBN: 978-80-7437-183-7
- Art Centrum Galerie 4, 30 let galerie 4, 2015
- Prague Photo 9. ročník 2016* ,Kafkův dům, Praha, CZ
- 25 let PHP Pražský dům fototgrafie*, 2016 FotoForum Praha, ISBN 978-80-902477-3-4
- Imago Mundi – Luciano Benetton Collection 2017*, Mirabilia in Czech Land – Contemporary artist from Czech Republic
- Prague Photo 10.ročník 2017*, Kafkův dům, Praha, CZ
- Kompozice v (digitální) fotografii pohledem dvaceti pěti českých fotografů*, Zoner 2017
- Prague Photo 11. ročník 2018 Kafkův dům*, Praha, CZ
- Prague Photo 12. ročník 2019*, nám.Republiky, Praha, CZ
- Helmut Newton in dialog*, Muzeum Kampa, 2019
- Obrazy konců dějin 1985–1995, Česká vizuální kultura 1985–1995*, Pavel Vančát

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

FÁROVÁ, Anna, *A pásly by se tam ovce*. Praha, TORST, 2010. ISBN 978-80-7215-387-9

FÁROVÁ, Anna, *Dvě tváře*. Praha, TORST, 2009. ISBN 978-80-7215-369-5

GABINA, *Manévry*. Praha, TORST, 2008. ISBN 978-80-7215-345-9

WAGNER, Radan, FÁROVÁ, Gabina, *České ateliéry*. Praha, ART CZ, 2005, ISBN 80-23955-28-4

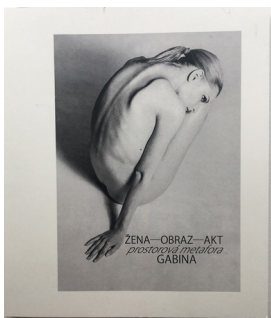
GABINA, Kaleidoskop/The Kaleidoscop. Praha. Gema ART, TRICO, 2003.

GABINA, Manévry. Praha, TORST, 2008. ISBN 978-80-7215-345-9

FIŠEROVÁ, Lucia, Moja kultúra. *Slovenská nová vlna vo fotografii 80. rokov*. Zlín, 2016 (Disertační práce)

BIRGUS, Vladimír, MLČOCH Jan, *Česká fotografie 20. století*. Praha, KANT, 2010. ISBN 978-80-7437-026-7

Knižní publikace, katalogy - /volná tvorba/

ŽENA - OBRAZ - AKT, spolek Třiatřicet, město Čáslav a Dusíkovo divadlo, 2018. ISBN 978-80-907031-1-7

GABINA, Manévry. Praha, TORST, 2008. ISBN 978-80-7215-345-9

GABINA, Kaleidoskop/The Kaleidoscop, Praha. Gema ART, TRICO, 2003.

GABINA, Třída, Praha, RADOST, 1992.

GABINA, Praha, RADOST, 1992. ISBN 80-85189-15-1

JMENNÝ REJSTŘÍK

Altschul, Rudolf
Boček, Radovan
Boloňský, Stanislav
Bresson, Henri, Cartier
Capa, Cornell
Caujolle, Christian
Clarence, Nicole
Drtikol, František
Erwit, Elliott
Fára, Libor
Fárová, Anna
Fárová, Isabela
Filla, Emil
Foukalová, Markéta
Frank, Martine
Frank, Melanie
Gabina
Ginsberg, Allen
Gillar, Jan
Háka, Miroslav
Havlíček, Zbyněk
Havelková, Hana
Havránková, Milota
Hochová, Dagmar
Hrupý, Marek
Hruška, Vilém
Hrušková, Jana, Hana, Zdeňka, Vilma, Ludmila
Hrzán, Jiří
Illek, Zbyněk
Kalivoda, Robert
Karlík, Viktor
Koudelka, Josef
Kremlička, Vít,
Kupková, Radka
Kuščinský, Taras
Landovská, Betyna
Ludwig, Karel
Lukáš, Petr
Malá, Andrea
Marvan, Lukáš
Morath, Inge
Muzika, František
Nádvorník, Pavel
Newton, Helmut
Nývlt, Václav
Palach, Jan
Pavlík, Jano
Placák,
Penn, Irving
Pinkava, Ivan
Poláček, Jiří
Prekop, Rudo
Přibíková, Ines
Rauschenberg, Robert,
Ray, Mann
Rimboud, Marc
Rochová, Liběna
Saudek, Jan
Seidling, Clifford
Sís, David
Smékalová, Andrea
Socha, Martin
Sudek, Josef
Stano, Tono
Staňko, Vasil
Svoboda, Jan
Šafránek, Miloš
Šafránková, Annette
Šmok, Ján
Šimánek, Dušan
Šimek,
Štrba, Martin
Švolík, Miro
Topol, Filip
Topol, Jáchym
Vacek, Miloš,
Varga, Kamil
Votruba, Darek
Župník Petr